

SAZÁNTUL

ELŐFIZETÉSI ÁR
 A. Hónapról-hónaprólban előre.
 Hónapról-hónaprólban előre. 10 h.
 Hónapról-hónaprólban előre. 4 h.
 Hónapról-hónaprólban előre. 28 h.
 Hónapról-hónaprólban előre. 5 h.
 Hónapról-hónaprólban előre. 24 h.
 Hónapról-hónaprólban előre. 6 h.
 Hónapról-hónaprólban előre. 12 h.

Politikai
 napilap

Megjelenik minden nap, a hó 10-ig
 Únnap után aznap kivételével.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyváradi, Szilágyi Dezső-u. 8.
 A szerkesztőség kéziratok vékony
 adására vagy megőrzésére nem
 vállalkozik.
 Előfizetések és hirdetések a kiadó
 hivatalához intézendők.

XXIII. évfolyam 83. szám.

Nagyvárad

Vasárnap, 1917 április 8.

Ne féljeteK, Én vagyok!

Nolite timere, Ego sum!

Egy háboruban vérező világ, inaszakad-
 táig erőltetett verekedése közben, új hang
 süvit végig az ágyuk dörgésén, haldoklók
 hörgésén, félénkek suttogó hangján ke-
 resztül: az orosz forradalom ordítása.

Elég volt már a borzalmakból!

Mi akar lenni ez a forradalom!? Több
 vér kell, raffináltabb borzalmak, amelyet
 még a háboru sem tud produkálni az
 ellenséggel szemben, csak a forradalom
 a testvérek között!? Vagy a forradalom
 zúgása temetési ének-é egy meghalt régi
 világ felett s bölcsődala egy ujszülött
 világnak?

Nolite timere . . .

Minden igazságot végig korbácsolnak
 a Kálvária útján. De az üldözött igaz-
 ságnak sohasem a nagy kövel lezárt
 sír a végső stációja, hanem a Feltámadás.
 Évszázadokon át kiválóbb emberek Kál-
 vária útja vitt Szibéria végtelen hómezőin
 keresztül. Egy szabadabb gondolat, egy
 emberségesebb érzés elég volt, hogy e
 szenvedés útjára vigyék az embert a
 szent orosz birodalomban. A kultúra sem
 tudott egyebet adni a szibériai pokolba
 kerülteknek, mint sorba vert oszlopokon
 kifeszített pár sodronyt, a távirót, melyek
 mint a nyugati kultur-test messze nyuló
 idegszállai kapcsolták össze az elvesztett
 szabad világgal az örökrab embereket.

Most ezeken az idegszállakon át jön
 hozzánk a hír, hogy nincs többé Szibéria,
 nincs többé barom módra kezelt ember-
 csorda Oroszországban, hanem polgár
 lett a muzsik-ból, ember az oroszból.
 A végtelen hómezőkön át nem a Kál-
 váriára, hanem onnan vissza jönnek az
 emberek, jönnek lelket adni a forradalmi
 zürzavarba. Egy igából szabadult ország

nem folytathat hódító leigázást célzó
 háborút. Az orosz fronton hamar csend
 lesz. Az emberré született orosz nép meg-
 fogja érezni, hogy emberek leigázása a
 háborujok célja, megfogja érezni, hogy
 háboruja az önkény öröksége, melyet
 viselt parancsból, melyet tovább vinni
 bűn. Bűnben fogant nem lehet egy ujjá-
 született Oroszország.

Ami Keletről felragyog, nem a forra-
 dalom pusztító tüze, hanem a hajnal
 fénye; nem új öldöklés kezdete, hanem
 a megölt igazság feltámadása, a krisztusi
 igazságé: „Egy Atyának gyermekei va-
 gyunk.“

Megriadva nézzük a véres arcú orosz
 forradalmat, amilyen különös lefolyású
 forradalom még nem volt a világon.
 Talán sok zürzavar lesz még abban a
 megkínzott országban, míg arra érdemes
 komoly elemek ragadják meg az esemé-
 nyek irányítását, de ebből kell megszü-
 letni a békének.

Szabaddá lett nép nem harcolhat má-
 sok tönkretételéért.

Nem Rém ez a forradalom; nem!
 Mint a zavarba jött kételkedő tanítvá-
 nyokhoz úgy szól hozzánk — Ne féljete-
 k, Én vagyok. Én a megölt Béke, ki
 három évig feküdtem a mély sirba, mely
 felé tíz nemzet hengergette a követ, hogy
 jól el legyen temetve, de már éled, az
 élet pedig nem maradhat a sirban. A
 sírt őrző katonák közül a legerősebb már
 fut a sírtól s bár pénzt ígérnek neki,
 hogy hallgasson, hogy maradjon a sir-
 nál, de már riad a többi őrző is. Pat-
 tanak már szét a kövek a Béke sírjánál
 — husvét jön — Hiszek a Feltá-
 madásban.

P—y.

A többtermelés.

„Másszor is jártam izzó fényárban.
 A kalászkok aranytengerét,
 De nem értettem még soha jobban
 A magyar föld hő üzenetét.“

A magyarok hazaszeretete napként ragyog
 ki történelmünkéből és mégis e szörnyű hábo-
 runak kellett jönnie, mindnyájunkat meggyőzni
 arról, hogy ez a hazaszeretet nemcsak a nem-
 zetre, hanem a magyar földre, sőt leginkább a
 haza földjére vonatkozik. Hiszen béke időn
 nem is nagyon törődünk az anyafölddel, azt
 olyan természetesnek találtuk, hogy tápláljon
 bennünket és nem jutott eszünkbe, milyen nagy
 áldás árad ki belőle, nem jutott eszünkbe, hogy
 a földünk művelőit jobban meg kellene becsül-
 nünk, földünk termelését jobban elő kellene
 segítenünk. Mátyás király előtt és Mátyás király
 után nem becsültük meg eléggé a „kapás“
 embereket, nem magát a földművelést. De a
 háboru sok mindenre tanított s mintha a ma-
 gyar föld üzent volna nekünk, hogy jobban
 tiszteljük, jobban használjuk az Ő erejét és
 bőségét.

Mintha megüzenté volna, amit olyan régen
 tudhatnánk, hogy a földművelés adott először
 állandó lakóhelyet a magyar nemzetnek, hogy
 abból sarjadt ki az ő műveltsége. Milyen
 hálátlanság, hogy éppen a kultúra eszközeivel
 oly nagyra emelkedő ember lelkében halvá-
 nyodik a földművelés tisztelete, mikor az az
 ősrégi nemzeteknél már olyan magas fokon
 állott. Hiszen az egyiptomi ember múmiája tele
 van rajzolva díszített földművelési jelenetekkel
 és a koporsójából ma kikerül a 4000 évvel
 ezelőtt vele eltemetett érett buza. A görögök,
 rómaiak egy istennőben tisztelték a földműve-
 lést, meg a termő földet. Demeter (Ceres) volt
 náluk a föld anyja, a földi lények fenntartója,
 táplálója, a földművelés alapján kifejtett kultúra
 megteremtője. És csak nem régen még a kínai
 császár a földművelés megtisztelésére tavaszi
 ünnepen kivonulta szántóföldre és sajátkezűleg
 szántott egy barázdát arany ekével.

Csak hogy az egyiptomiaknak az áradások

Markovits és Weinberger cég

tavaszi újdonságai megérkeztek, nagy választékú kész felöltői, blousai, junonok, ernyők, valamint méteren-
 kénti eladásra divatkelmék és selymek a legolcsóbb árban kaphatók.

Telefon 11-09

Nagy választék fehérneműk és vásznakban. Női szabósága a legjobb
 erővel dolgozik és a legmagasabb igényeknek megfelel. Pontos
 szolid kiszolgálás, határozott árak!

Telefon 11-09

Egyes szám ára 12 fillér.

miatt sokat kellett küzdeni a föld megművelése közben; a görögök földjének hepehupás, sziklás talajon sok küszködéssel járt a földművelés; a kínai a homokkal szemben harcolt a földje termékenységeért. A magyarnak azonban nem sokat kellett küszködni: ontotta az áldást a jó televény s míg a földművelő nem törte magát a föld kihasználásával a földművelés tökéletesebbé tételével, addig a földműveléssel nem foglalkozók hitték, hogy nem is olyan nagy dolog az a földművelés és nem is valami nagyon tiszteltetreméltó az a földművelő paraszt.

Ha valaki a salonokban illetlenül viselkedett, azt mondták rá: „milyen paraszt!”

Háborúnak kellett jönnie, hogy e név „paraszt” dicsőséget jelentsen, pedig sok-sok magyar paraszt béke időben is rászolgált a dicsőségre. Persze, hogy abban a közfelfogásban része van a régebbi néptanítás hiányainak, meg a 48 előtti jobbágyi helyzetnek is, de a mai magasfokú népoktatás mellett és a mai háborus tapasztalatok után, mikor olyan nagyon érezzük a csatatereken kardot forgató, békében szép rendet vágó erős karok hiányát. Háboru után kell, hogy legtiszteltőbb legyen a „földművelő paraszt” név, hogy azért millióan versenyezzenek. Kell, hogy ha a múltban az elmaradt magyar paraszt Európa „éléstárává” tudta tenni magyar Alföldünket, a jövőben nagyobb műveltségével, fejlettebb gazdasági eszközeivel a föld termőképességének okosabb kihasználásával közmegebecsülés és általános lelkes támogatás mellett annyiival több, annyiival jobb termésre indítsa az anyaföldet, hogy hazánk Európa kincsházává legyen.

Igen, jövőben. Amikor ismét béke lesz, amikor visszajönnek a nekünk kincset keresők. De mi legyen most, a nehéz kenyérszűk, zivatáros időben, a földművelők java részének távollétében, hogy elhárítsuk fejünk felől a legnagyobb ellenséget, az inséget.

Most igazán meg kell értenünk, mint a költő mondja „A magyar föld hő üzenetét.” Mindnyájunknak szól az üzenet: „jobban gazdálkodjatok, többet dolgozzatok, minden rögemet kihasználjátok, hogy többet termelhesek.” Mert különben hiába omlik a nemes magyar vér, hiába győznek hőseink a csatatereken a végleges győzelem nem lesz a miénk, ha mind akik itthon vagyunk nem kevesbitjük a fogyasztásunkat, nem segítünk termelés által szaporítani az élelmiszert, egy szóval, ha mindnyáján dologba nem állunk, akiknek ép a kezünk, ép a lábunk, helyén van szívünk.

Nagyon igaz, hogy itt a csatavonalakon belül csak egy bizonyosága lehet a hazaszerezetnek: „a hasznos munkálkodás” legyünk bár a felső tizezerhez vagy a földművelőkhöz tartozók. Innen nem lehet másként elősegíteni a haza védelmét, mintha könnyű szívvel tudunk nélkülözni és nehéz, fáradhatatlan munkával tudjuk segíteni a jó magyar földet a többtermelésre.

Most üzent mindnyájunknak a magyar föld. Kínálja kiapadhatatlan és fokozható erejét, segítségét a háborus nyomorúságban. Ne várjuk vissza összetett kézzel földünk művelőit, hanem fogjunk ásót, kapát s talán kikérgesedik tenyerünk, de leválik a kéreg szívünkéről az anyaföld ölén. Hiszen a háboru sok mindenre megtanított bennünket. A műhelyekben, az üzletekben, a hivatalokban sokan dolgoznak most, kezdők, kontárok a távollevő mesterek helyett; csupán az egészséges, a nemesítő, a

legnagyobb áldozatosságot érdemlő munkától vonakodnánk, amely a haza védelmére szükséges több termelést biztosítja?

Nem. Megfogja érteni a magyar föld üzenetét a falusi és városlakó, szegény és gazdag, férfi és nő, fiatal, öreg, sőt még a gyermek is; legyen bár munkájának tere egy töretlen udvar, vagy gödrös, kavicsos üres telek: egy kicsiny kert vagy egy nagy hegyoldal, egy árokpart, vagy egy óriási szántóföld. Bárhol mutatja be áldozatát a hazáért: áldás lesz munkáján és béke megnyugvás száll a szívére; tisztul és finomul a lelke Isten szabad ege alatt a természet társaságában.

Hiába is szól a szállóige az „esetlen paraszt”-ról: sokkal romlottabb szíve van künn a természet ölén foglalkozó parasztnak, mint a fényezett padlón hajlongó világfinak; sokkal emberibb méltóság ömlik el egyszerű megjelenésén, mint az aszfalttaposó városlakónak igazságot csűrő-csavaró kedveskedésein.

Tessék csak összehasonlítani egy iskolát

végzett falusi leánykát a mi korzónkon ingó-lengő, flörtölő városi kisasszonykával. Mennyivel természetesebb amannak minden mozdulata, minden szava! Mennyivel bübajosabbak amannak arcán a napsütötte rózsák. Csakugyan elhalványul ezekkel szemben a korzöhönsők arcának minden mesterséges szinompája.

És tessék összehasonlítani egy főfájással naphosszat pamlagon heverő, gyermekei nevelésével törődni nem tudó városi hadi özvegy fájdalmát egy a nehéz gazdasági munkába temetkező falusi hadi özvegy méltóságos fájdalmával. És meggyőződhet mindenki róla, hogy a természet ölén végzett megfeszített munka nem öl, sőt vigasztal; visszavezet a mesterségből a természethez, igazhoz; megtartja, sőt fokozza a testi erőt, szint ad az arcnak, üdeséget a léleknek. Így aztán, ha sokan, ha mind megértetjük a magyar föld üzenetét: abból több termelés várható nemcsak az anyagiak, de az erkölcsiek terén is.

Özv. dr. Személy Kálmánné.

Péter tagadása.

Részlet a „Passió”-ból.

Írta: Bihari Ákos.

(A szinpadot egy kapuval ellátott alacsony kőfal két felé választja. A kőfaltól jobbra Kaifás udvarháza. Szemben a nézővel Kaifás palotája, melynek ajtajához gazdagon díszített magas lépcsőház vezet. A palotának 1—2 ablaka az udvarra nyílik. Az egyik ablak és az ajtó között, a falra alkalmazott tartóban fáklya ég. Az udvar közepén szántartó üst; benne parázs izzik, melynek fénye a körülállók arcára felvilágít. A tűz körül egy öreg szolga és egy szolgálóleány melegszenek. — A kőfaltól balra nagyon keskeny utcárszűkület. A kapu előtt az utcán és az udvarban a palota ajtajában 1—1 római zsoldos áll őrt. Más 2—3 katonát a tűz mellett vagy a fal tövében heverőszik. Éjfélt után 2-3 óra. Teljes sötét. A színt csak a fáklya rőt fénye és a katiában izzó parázs világítja meg.)

1. Jelenet.

Malchus, öreg szolga, első és második fiatal szolga, szolgálóleány, cselédek.)

(A cselédek, az öreg szolga és a szolgálóleány kivételével a lépcsőn felfelé tolonganak. Zsivajuk már a függöny felmenetele előtt hallható: „Engedj be jó vitéz!” „Mi is akarunk látni valamit!” „Szabad oda bemenni a cselédnek is!” stb.)

Malchus: (A lépcső tetején. Keresztbe fektetett lándzsájával visszanyomja a tolongókat.) Vissza söpredék! Dolgaidra lódulj!

I. szolga: Csak a pitvarba engedj be!

II. szolga: Jaj, — de szeretném látni!

Malchus: Tágulj rongyhád! Le innen, ha mondom.

Öreg szolga: Miért nem fogadtok szót? Parancs — parancs. Ha nem szabad, hát nem szabad. (A cselédek morogva lehúzódnak és a tűz körül telepsznek le.)

I. szolga: Jó, jó, — de azért másképp is beszélhetne velünk.

II. szolga: A cseléd se kutya!

Öreg szolga: Ne zsörtölődj! — Fütözzetek még egy kicsit, azután ki-kí a dolgára.

(A palotából vad lármát hallatszik: „Azt mered állítani, hogy Isten Fia vagy!” „Vessz el szentségtörő!” „Halál a fejedre Isten káromló!” stb.)

I. szolga: Valami nagy gonosztevőt akarnak halálra ítélni.

II. szolga: Alig egy órával ezelőtt hozták ide.

I. szolga: A getsemani kertben fogták el. Előbb Annához vitték, az meg ide küldte a mi gazdánkhoz, — Kaifás főpaphoz. A vejéhez.

II. szolga: De miért ilyen titokban, éjnek éjszakáján?

Öreg szolga: Régi cseléd vagyok a háznál, de ilyenre magam sem emlékszem. A Szanhedrin mindég nappal, nyilvánosan szokott ülészeni.

II. szolga: Valami főbenjáró bűnös lehet.

Öreg szolga: Azt mondják, csak egy szegény vajákos ember; — kuruzslással foglalkozik.

II. szolga: Hová való?

Öreg szolga: Galileába.

I. szolga: Názáretbe.

Öreg szolga: Ejh mit, — cseléd ne avatkozzék az urak dolgába. Szedelőzködünk! Munkára emberek! (Felcseleződnek. A palotából újra szenvedélyes kiáltások hallhatók: „Le vele!” „Pasztyulj Belzebub cimborája!” „Meggyalázta szent törvényeinket!” „Keresztre vele!” „Agyon kell kövezni!” A szolgák megállnak; figyelnek. Ezalatt az utcáról jönnek: János és Péter.)

2. Jelenet.

János, Péter, Voltak.

Péter: A lelkem is didereg. Ugy félek János. Vajjon mi történt a Mesterrel?

János: Jöjj be, — majd megtudjuk.

Péter: Reszketek testvér. — Hátha be sem bocsátanak.

János: Ne tarts semmitől. Személyesen ismerem Kaifást. (a kapuban álló zsoldoshoz) Bocsáss be barátom. A palotába kell mennem.

Ör: Téged ismerlek, — mehetsz.

János: Hadd jöjjön társam is. Hüvös az éjszaka, — ne álljon künn szegény.

Ör: A te felelősségedre — mehet! (Péter, János belépnek az udvarba.)

Péter: Nem megyek tovább. — Itt, a cselédek közt, a tűznél letelepszem. Félek, nagyon félek Jánosom.

János: No jó, maradj. Majd én felmegyek és hírt hozok a történekről. (Felmegy a lépcsőn, — az örrel néhány szót vált és belép a palotába. Az ajtónyílásra a zaj fokozódik.)

Péter. (Összerázkodik és egész testében reszketve közelebb jön a tűzhöz.)

I. szolga: Hát te ki vagy: (szünet) Mért nem felelsz? (szünet) Beteg vagy? Mi bajod?

Péter: Fázom.

II. szolga: Te nem tartozol a cselédséghez. Hogyan kerültél ide?

Péter: Nagyon fázom.

Öreg cseléd: De végre is, mi keresni való van itt?

Péter: (sugva) Szeretném tudni mi történik ott benn?

Szolgálóleány: Ahá! — Megálljunk csak. Bizonyára te is a Galileai tanítványa vagy, — azért kíváncsiskodol. No öreg valld be: eltaláltam. Mi?

Péter: Én? — Tévedsz jó leány. Azt az embert nem is ismerem. Azt sem tudom, kiről beszélsz. (Kívülről éles kakas-kukorékolás.)

Öreg szolgáló: Akárhogy van, ne nyelveljtek. Lássatok már dologhoz. Szaporán. Egykettő!

Szolgálóleány: Hát miért hazudsz? Anynyira félted a bőrdet? (A cselédek röhögnek. Péter elhúzódik tőlük.)

3. Jelenet.

János, Voltak.

János: (Sietve jön le a lépcsőn. Sugva Péterhez) Vége mindennek! A Mestert elítélik. Futok Urunk édes anyjához, a Boldogságoshoz. Ott még szükség lehet reám. (El az utcai kapun.)

Szolgálóleány: Sohse oldalogj öreg. A te rossz bőrdöd úgy se sokat ér már. (nevetés) No, ne hazudj. Valld be! Az ő tanítványa vagy, — ugy-e?

Péter: Nem, ha mondom.

Szolgálóleány: (ingerkedve) De igen, ha mondom.

Péter: Nem, nem, nem!

4. Jelenet.

Másik szolgálóleány, Voltak.

I-ső szolgálóleány: Gyere már Rachel. Nézd csak ezt a szepegő öreget. A foga is vacog a nagy ijedtségtől.

II. szolgálóleány: Biztosan van rá oka. Hadd nézzelek meg csak jobban. — Ohohó! Hiszen te a Názárethi tanítványa vagy.

Péter: Nem igaz!

II. szolgálóleány: Még a beszéded is elárulja, hogy Galileából származol.

Péter: (Szenvedélyesen) Nem igaz! Nem igaz! Azt az embert nem ismerem. Sohasem láttam és sohasem beszéltem vele. Lelkemre, igazat szólok.

Malchus: (a fáklyát a tartóból kiragadva, levilágít Péter arcába) Hazudsz vén gonosztevő, hazudsz! Rád ismertem. Te vagy az, aki a

getsemani kertben karddal támadtál reám. (Fenyegetőleg közeledik lefelé a lépcsőn) Még tagadni mered? No várj, — mindjárt eszedbe juttatom.

Péter: (nagyon megijedve) Az Istenre kérek, ne bánts! Tévedsz jó ember, esküszöm az égre, borzasztóan tévedsz! Téged nem ismerlek és ahhoz a másik emberhez sincs közöm. Sújtson rám az ég haragja és minden porcikámat verje meg az átok, ha azt az embert — a názárethit — láttam valaha. Tagadom! Tagadom! Tagadom! (A kakas másodszer kiált. Jézus a lépcső tetején megjelenik.)

5. Jelenet.

Jézus, római tiszt, katonák (égő fáklyákkal), farizeusok, (az ablakokban; — nevető, kárörvendő arcok.)

Tiszt: Malchus! Ezt az embert — további intézkedésig — vegyétek őrizetbe!

Jézus (Kezei elül össze vannak kötözve. A kötél szabadon álló végét az egyik fáklyás katona fogja Jézustól balra — Jézus jobb vállára Malchus teszi a kezét. Hátuk mögött fáklyás katonák és a tiszt. Jézus pár lépcsőfokon lefelé jön. Megáll. Szemeit Péterre veti. Tekintetében szemrehányás, szánalom és végtelen fájdalom tükröződik. Folyton Pétert nézve, lassan lejön. A lépcső alján ismét megáll. S anélkül, hogy szemeit Péterrel levonná, fejét háromszor szelíden megbólintja, majd az égre pillant, kebléből mély sóhaj tör elő és fejét lecsüggesztve, szó nélkül, csendesen kimegy. Tiszt, katonák, fáklyások a jobboldali első színpalnál követik. A színpadról mindenki eltávozik. Az ablakokból a farizeusok behuzódtak. Szürkületi kezd. A katlanban a hamvadó parázs gyengén pislog.)

6. Jelenet.

Péter (egyedül.)

Péter: (Mélységes szégyenében nem mert Jézusra nézni, arcát palástjával eltakarta. Most riadtan körülnéz.) El innen, el! (Kívánczorog az utcára) Hogyan tekintett rám? Belelátott a lelkembe! (Szünet. A kapu előtti padra roskad, maga elé meredve.) Minekelőtte a kakas kettőt kiált, háromszor is elárulsz te engemet. Ő mondta

és ime beteljesült. (Nagyot sóhajt.) Oh édes Jézusom, terített asztalodnál sok társat találsz magad körül, de a bőjtölésben senkit.*) Hányan vagyunk, akik élvezük szent jószágodat, de Eretted szenvedni nem tudunk. Mit? Nem tudunk? Nem is akarunk! Oh jaj, jaj, jaj nekünk! Áhitjuk az üdvösséget, amit egyedül Te nyújtasz, de, ha jönnek a megpróbáltatás keserű órái, gyalázatosan megtagadunk Tégedet.

Oh én legnyomorultabb minden halandók között! Mennyire fogadkoztam, hogy örömmel követlek a halálba is és ime a legelső alkalommal én, akit elsőnek tettél tanítványaid között, akire mint sziklára akarod építeni jövődöd egyházadat, ime én, épen én, rossz cselédek és Jeruzsálem söpredéke előtt megtagadtalak. Ott fenn a palotában Jeruzsálem előkelői halált ívöltöttek az én jószágos Uramra s én tudom, — oh jobban, mint bárki — hogy ottan urak, főpapok és irástudók mind, mind hazudtak, csak egyedül Te voltál közöttük az igaz. És azalatt ideleln az udvarban a szennyes szolgálók, a henye zsoldosok mind, mind igazat beszéltek, csak egysesegyedül én voltam közöttük a hazug, én Jézus első tanítványa. (sirva) Nem hallottam a hajnalmadár harsány kiáltását, nem hallottam kebelemben a lelkiismeret zörejét. Bűnös szívem, gyáva ajkaim megtagadták Őt, aki a Legfőbbesebb, aki Egyetlen egy! Könnyek törnek fel szívemből, de sós árjuk nem mossa le undokságomat. Ama rettentő kakas-kiáltást végső lehelitemig hallani fogom.** Oh Te, irgalomnak kiapadhatatlan forrása, szánakozzál rajtam! Bocsáss meg jó Uram! Milyen gyarló az ember! Telve vagyunk jó szándékkal, de esendő szívünk bűnre hajlik és gonosz lábunk ingoványba téved. (Térdre borul és keze imára kulcsolódik) Oh értem, most végre megértem az imádságot, amire Te tanítottál:

... és ne vigy minket a kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól! (Az égből egy fénysugár Péter homlokára hull.) Hallgass meg Jézusom!

(Függöny.)

* Kempis Tamás.

** Kelemen pápa említi, hogy Péter minden éjjel felriadt a kakas-szóra és térdre hullva ima és könnyek között vezekelt vétkéért.

Amikor

Miklós cárt koronázták. . .

— Egy szemtanu naplójából. —

Moszkva, 1896. május.

Tavaszi délelőtt a Petrovszky Park majdnem teljesen üres. A park délelőtti közönsége egy pár diákból és diákisasszonyból áll. Könyvekkel a hónuk alatt vidáman csevegnek, vagy a padokon ülve szorgalmasan tanulnak.

Az utakon parasztkocsik cammognak. Mindegyiken egy hordó víz a nyaraló közönség részére. Reggelenként a városból hordják a vizet, mivel a parki víz ihatatlan.

Muzsikok állanak a gypágyakon, hosszú gummicövekkel locsolják a pázsitot. Nem a ritkaságok közé tartozik, hogy valaki a hátába vagy arcába hatalmas, hideg tust kap.

A kocszi uton egyenetlik a homokot a délutáni korzóhoz. Ugyanis az equipage-ok százainak zajtalanul kell egymás mellett elhaladniok. Így kívánja a bonton. . .

A gyalogjárdát dúdoló, piros karton roko-lyás asszonyok seprik s felszedegetik, a cigarettá- és cukorkadobozokat amelyeket az éjjeli kocsikázók elszórtak. Messziről úgy tűnnek fel, mint imbolygó piros pipacsok. . .

Amoda néhány muzsik ül a fűben, kezükben egy-egy darab fekete kenyér. A hatalmas vutkis üveg kézről-kézre jár. Jókat huznak s még a járókeleket is kínálják. Ez a reggelijük. Az arcuk csak úgy ragyog az örömtől.

Egy izvoscsik (konflis) jön, benne előkelő társaságbeli úr. Kalapját elvesztette. A kocszi egyik oldaláról a másikra esik a feje. A nap

erősen arcába tűz, de azért Orpheusz karjából mégsem zökken ki.

Most minden megváltozott. Az elhanyagolt és elhagyatott, II. Katarina cárnő nyaralója megélénkült. A vasrácsos kapu előtt őrőség. A parkban lóháton feszítő kozákok őrszolgálatot teljesítenek. Nem egyébert, csupán a parádé kedvéért. Ugyanis megérkezett a jövődöd leg-hatalmasabb ura: Nikolaj Alexandrovits trónörökös nejével, Olga leánykájával és a legszűkebb kísérettel.

Hagyományos szokás, hogy minden cár itt lakik pár napig és innen vonul Kremlbe, hogy magát megkoronáztassa. Nikolaj Alexandrovits trónörökös nyolc napot töltött a park fái közül kivörösölő II. Katarina cárnő nyaralójában, amelynek belseje nagyon egyszerű és nagyon ódi.

Mindennap délelőtt egyszerű kocszi két fekete lóval (csak a kocsis és a lakáj aranysebélyes háromszögű kalapjáról lehet ráismerni a cári fogatra) körüljárja lépésben a parkot, benne egy aranyfürtű, göndörhajú gyermek, a kis Olga, Oroszország nagyhercegnője egy udvarhölgy és dajkája kíséretében. Legtöbbször állva tekintgetett ki a kocsiból s ha gyermekeket pillantott meg, két kézzel dobálta a csókokat feléjük.

A jövődöd cár minden reggel pont 5 óra-kor kis lovagló ortorral a kezében, egyszerű feketében, adujátása és legbensőbb barátja gróf Seremijev társaságában a közeli versenyistállóba gyalogol, hogy megnézze a paripákat. A tejeskanakkal akárhányszor bele is ütdöttek, senki sem sejtette, hogy a két kis tiszt kicsoda, amin ő boldogan mosolygott. De ha valame-lyik muzsik véletlenül akkor ment arra, amikor

a rácsos kapun a trónörökös kilépett, s az őr-
ség „tisztelegj!” kiáltását hallotta, ledobta ma-
gát a porba s fejével a földet érintve, keresztet
vetett magára.

Ma van a bevonulás. Az egész város csupa virág, a házak földig zászlóba burkolva. A balkonokon lampionokkal kivilágított „Isten védj meg a cárt!” felírás. A parkból a Kremlig mesebeli szemképrázató pompa. A tribünökön Oroszország színe-java minden megyéből. A parasztok saját megyéjük viseletében. Négy napig is gyalogoltak, hogy leadják az új cáruknak hódolatukat.

Ágyulövészek jelzik, hogy indul a menet. Minden husz lépésre a zenekarok rázendítenek a Himnuszra: „Isten védj meg a cárt!”, amelyet levett kalappal a nép is énekel. Elöl a híres pétervári gárda tiszta fehérben, lóháton csillogó arannyal. Az ázsiai fejedelmek, a khievi khán, a bokharai emir, Perzsia küldöttje gyalog, aranyat és mirhát visznek kezükben. Hosszu aranyos palástjukat fekete szolgák fogják. Előtük Jeruzsálem küldöttje orientális díszbe öltözve egy öszvért vezet. Utánuk az indiai maharadza, Japán, Kína, Siam két fiatal hercege. Mindenki a saját nemzeti viseletében. Magyarország küldöttje égszínkék atillában délcegen ült ezüstös lován. Ott volt Henrik porosz nagyherceg és az egész Európa küldöttsége.

Utánuk a cár legkedvesebb katonái, a kozákok: arany kindzsállal az oldalukon, drága kövekkel kirakva, sárga könnyű szaitján csizmában, kék selyembluzban, piros selyem hajtokával, fehér kaftánban és fehér sapkával.

Közvetlen utánuk a nagyhercegek kíséretében a cár. A levegő rezgett a „hurrah” kiál-

Mozgóképek.

Ithon! Az ember egy kavéka néhány napra hazakerülve a hó, a hideg és rut halál orszagából, valahogy nagyon fogékony a szépségek és élet és minden iránt, amit itthon talál a amit eddig észre se vett soha. S még napról napra elméli, a rügyek, kimbók szerződését, növéseit, szinesedését, elhallgatja a cárgarigó a millió más madár füttyét, amint mindegyik fiótáz, negyveskedik, zacsog, játszik az étellel és tavaszal: nagyon elszomorodik, mert észre jut, hogy belnap a sípoló, Minkóró, hegedülő muzsika helyett valami egészen más a uodoló zenére fog kankánt táncolni jött-ment élele megmestésére.

De feledjük ami eltemetése méltó, leg-
alább addig míg eleresztett élele — talontul is meleg karjai közt — kereszünk szép emléket egy érdekes kalandot, hogy ha majd elkövetkezik az idők reményeivel tell fordulása a egyszer álom lesz mindéből a sok keserű valóságból: legyen legalább az álmanak szép és jó — ha hazug is.

Csak ne volna ez olyan nehéz!

Jón a király! Melyik nap volt? — nem is emlékszem rá. Nehéz. I lehetetlen el-
választani ott a napot az éjszakától, ahol trókké stét, viharfelhők borongarak az égen. Hó volt és vihar s hideg, mint egy kártyajátékos szedett szívében.

A szélnek foga, éle volt a basított bele az arcába, mint az operatőr pengéje, mellyel egy kanyarintással körülmestli a szegény kabonc libabőrös combját. De azért menekelt a szélől s ujongott, mintha békére menne haza már. Szánkók csilingáltak s autók tükkeltek két kilométerre a raj-
wonal mögött — egy beláthatatlan s belá-
hetetlen messzén.

Ezútt metáliák csilingáltak, — talán ma-

legebben mint a hómező — s arany érmek ragyogtak mint viselőik mély tűző, titokkal teli szemek s még titemesen nyikorgott a fa-
gyos havon a nehéz bakkanos: a sívekben és lélekben fogcsikorgatva mart ezer fájdalom s hogy jó lenne otthon lenni már. Min-
den sziv, minden fő, minden száj elkészült ezer eshetőségre, mit fog kérdesni a király s mit felel reá szegény katonája: de az ezer kérdésnek a feleletnek egyetlen refrainja volt: óh ha valahogy megmondhatná neki, megérteszethetné vele, elpanaszolhatná neki, hogy... Igen neki: aki velünk együtt küzdött és ezenvedett, aki az első lépést meg marta tenni, aki apa és ember, aki az, aminek őt látni szereti őak.

Tudta mind, hogy es lehetetlen, hogy badarság llyent még gondolni is és nem is az észből fakadt az egész fantázia, hogy ő előtte minden legközönségesebb sró is a torkon fog rokadni — nem hogy az röp-
panne el és nem is akart senki és semmit, csak látni, látni őt elevenen szemtől szembe őt, aki őt százszor nőttek farkasszemet a helállal s akinek dicőségében a minap is százkilencvenkét halottat földelték el fehér nyírfakerezt alá — tudta mind, hogy mit olympusról leszállott isten fog megjelenni imádói előtt, akibez csak fölcsodálkozni, föl-
ámulni lehet. És felsóhajteni is, de csak akkor, ha jelenléte már nem szorítja be a mellbe a halk lélekzetet.

S még is várta várta, ebben a gondolatban parádézott négy óra hosszáig tizezer metá-
lítás mell a hó, a szivar, a fagy ellenére is — mikor jött a lovas küldönc. Ő f sége autója nem bír átvárgódn a havon, viharon, de szeretetteli üdvözlését küldi az ő hős fislának.

Egyszerű éljen felső rá s tizezer ajk-
sziv jegyezte meg:

— Nem is szabadna idejönnie. Még meghúlna ebben a cudar időben!

A németek. Előre becsátom, hogy nem szeretem őket s ezért nem vonhat felelő-
ségre senki: végre is de gustibus non est disputandum! De az elismerés és hódolat, elmondhatja velem a következő kis epi-
zódot.

A császárs ünnepe volt a akkor kerdi-
tünk tartalósba. Háromezer lépéssel a front-
megé, egy városkába, németek közzé. Dél-
előlt, hogy végig mentem az uccán, szembe se jutott volna, hogy itt készül valami. S este a hófedett uccákat fényőfa allék sze-
gélyezték, a hideg téli szélben girlandok resskeltek a rommá lőt házak falain s egy-
egy v-kult ablakban tucatjával égott a gyertya s vetett kisé:telles fényt egy meg-
csontkított szobor szomorú alakjára bestődes jalképpül.

Akaratlanul tévedtem be valami reppant épületbe: ezer villanykörte szines fénye ra-
gyogtatta falán „Wilhelm Imp.“ oly hatal-
mas autogramban, aminő talán egyedül méltó a császár személyéhez, aminőt Barth ezernyi autogramja együttvéve se tesz talán ki. Tompa, fahangon énekeltek (talán dalol-
tak?) nemzeti nótákat robosztus német grá-
nátosok és kaeér szakácsnénak öllözve ka-
cagott együtt a játszó színész a publiku-
mával.

Mindez nem valami érdekes s nem volna méltó az emlégetésére a „nép mulat-
ság“ többi olosó germán szellemű komé-
diája, familiaris heccelődése sem: valami egyéb volt itt a dologban: a környezet. Az ezreknek épített teremben hosszú, fehér csapszéki szatlok mellett ingyen sőt ittak a jó sógorok, békességben beszélgetve vagy telli torokkal határozva s közöttük, egy ugyanolyan gyalult asztal mellett pipafüst-
ben s baka illathoz versenyt hahozott va-
lők Prinz Oskar, a császár fia egy szá-
zadra való tisz — ezredesig főfelé — s egy sereg pirospezegés Vörös Keresztes ápolódó

tástól, az emberek könnyeztek az örömtől. A
cár halványan és kissé imbolyogva ült a fekete
lovon, amelynek a homlokán egy csillagszerű
fehér folt diszlett. Utána az anyacárné Katarina
cárnő koronázási fogatában, amelyet tiz fehér
ló húzott párosával fogva. Arany szerszámaik
brillíánstól csillogtak, a lovak brilliáns fejdíszén
fehér struccollak imbolyogtak. A kocsi tetején
aranykorona. Körülötte apródok fehérben, arany-
nyal diszitve. Az anyacárné fehér ruhában
mélyen dekoltálva, nyakától derékig brilliánsok-
kal telerakva. Brillíáns koronája alól lágy fehér
fátyol hullt alá.

Ezt követte Alexandra Feodorowna, a még
meg nem koronázott cárné szintén diszes nyolc
fehérlóvas fogatban. A ruhája ezüst, fején ko-
rona helyett pártaszerű diszgyöngy, hosszú
lehelletszerű fátyollal, amely elborította az egész
kocsi belsejét, de mégis látni engedte karcsu
termetének silhuette-jét. Arca vérpiros volt a
boldogságtól. Hálás mosollyal köszönt jobbra-
balra. A nép lelkesedése leirhatatlan volt. Sap-
kájukat lelkenedve dobálták fel a levegőbe.
A harangok ünnepélyesen zúgtak, az ágyuk
dörögtek.

A park végén áll a diadalkapu, amelyet a
franciák vereségének emlékére állítottak. A
diadalkapu előtt Sergiusz nagyherceg a cár
nagybátyja, a lova nyakáig meghajlik. Pergament
tekercset nyújtott át és Moszkva város kulcsát.

A menet beérkezett folyton harsogó „hur-
ráh“ között a Kremlbe. A nép örömmámorban
uszott és — pezsgőben. Teljes visszavonultság-
ban, imádkozva és bőjtölve pár napot töltött
a cár a Kremlben. Azután újra megszólaltak
a harangok és az ágyuk, hirdetve, hogy meg-
koronázta magát és nejt a cár.

A parkban, szemben II. Katarina nyárilaká-
val, terül el a nagy sik Hagyinka. A parktól
egy hosszú keskeny patak választja el. A pusztá
Hagyinka most a koronázásra szintén ünnepi
diszt öltött, tele szebbnél szebb rögtönzött
pavillonokkal és színpadokkal. A koronázás
mezején is nagy népiünnepély lesz és ajándé-
kokat fognak osztani a népek között. Aki
odamegy, kap emailrozott serleget, a cár és
cárné arcképével. A serleg tele van mindenféle
édességekkel és egy zsebkendőbe kötik bele, a
melyen a koronázási ceremónia látható.

A koronázás napján már hajnalban meg-
kezdtek az ajándékok kiosztását.

Délután várják a cári párt. A számukra
készült pavillon valóságos tündérkerttel van
körülvéve. Homlokzatán káprázatos fényben
messziresugárzik az „Isten véd meg a cárt!“
Itt akarta magát az ifjú cári pár országa népé-
nek bemutatni. Csak egyről feledkeztek meg a
rendezésnél: azt a kis patak sávot, amely a
Hagyinkát körül szegélyezi, nem tömték be.
Imitt-amott kis deszkaajtárt tettek rája. A nép
százerezzel tolongott, csak hogy hozzájuthasson
a koronázási emlékhöz, amelyet a Bátyuska
figyelme nekik juttatott. A rendőrök nem bír-
ták a népet feltartani, belebuktak a patakba,
magukkal rántva rendőrt, lovat és a többi
utánuk jövőket. Ezeket pedig az újabb nép-
áradat taposta le. Katonáságot kértek a rend-
fentartására, azonban megtagadták, mivel „fel-
tűnést fog kelteni.“ Ha a cár meglátja, za-
varni fogja az ünnepszeg hangulatát.

Dél felé már tele volt a Hagyinka ember-
hus darabokkal és rongyhalmazzal, amelyből
egy-egy kar, cipő, lábdarab vagy kéz (mely

görcsösen szorított egy csomó haját) látszott
ki. Borzasztó látvány!

Butorszállító kocsikba rakták a halottakat,
a kocsi ajtaját nem lehetett becsukni a sok ha-
lott fejtől. A cár kíséretével jött a népiünne-
pélyre és éppen szembe találkozott a halotta-
kat vivő kocsikkal. Feltűnt neki, hogy a fák-
lyákkal feldíszített uton mit keres a tiz butor-
szállító kocsi. Magához rendelte a rendőrfőnö-
köt, az kénytelen volt bevallani, hogy délig
tizezer ember halt meg: összetaposták egymást.

A cár arcához szorította a zsebkendőjét s
kiséretével együtt azonnal visszatért a Kremlbe.

A Hagyinka háta mögött van egy temető,
a vonatból már messziről látható egy magas
domb, közepén fehér márványoszlop, rajta nagy
saskeselyű kitárt szárnyakkal. Ez a domb a
koronázás tizezer halottja emléke.

Moszkvától nem messze terül el egy re-
gényes szép bucsujárhely: Szerge Troica. Oda
utazott a cár a kolostorba imádkozni. Az uton,
amerre a vonat elhaladt, óriási jégvihar tom-
bolt végig, összerombolt mindent. Százados
tölgyeket derékba tört az orkán; romhalmaz
és pusztulás volt minden. A kolostor kapujá-
hoz érkezve, csodálkozva nézték, hogy a tulsó
oldalon szép zöld a tájék, egészben, épen bő-
lingat a gabona, nyílnak a virágok, még egy
fűszál sem görbült meg a vihartól.

Szomoruan jegyezte meg Nikoláj Alexan-
drovics cár: „Ahová én lépek, ott nem nő fü!“

Ma II. Katarina cárnő nyárilaka kórház:
orvosok, irgalmas-nővérek sürgőldnek benne
és a beteg katonák százainak sóhaja, jajja
hallszik ki belőle...

kíséretében. Hahótázott, szította az élveshettelen német szivarját s itta az olcsó drozdai sört, amiből minden német katona s minden érkező vendég annyit ihatott, amennyit épen fel bír hordani neki a három tucatnyi cseposlegény.

Oh, nem ezért nem tudom szeretni őket.

Negyven lépésre a muszkától. Különös és talán hihetetlen is, hogy erről nem szeret az ember beszélni. S ha mégis akar, olyasféle érzés fogja el, mint mikor kérdik tőle: mondja meg, mit érzett, mikor lelőtte ellenfelét, mikor embert élt. Tegyük fel körkérdezőnek milliók számára ezt a tételt s feleljenek rá bármit is, a legkülönbözőbb, legellentétesebb, leglehetetlenebb válaszokat, hogy örültem, félttem, megelégedett voltam, szánkoztam, imádkoztam, káromkodtam: in ultime analysis, az lesz az eredmény, hogy semmit sem éreztem, semmit sem gondoltam, — ezt pedig senki sem hiszi el. Az ember bahunya szemét, eltakarja arcát, letegrdja emberi képességeit s azt mondja: „nem tudom”, „semmi” — de most szégyellem magamat miatta. Azért hozom hát elő a dolgot, mert talán egy gyöngye fény sugarat vet az orosz forradalom történetébe.

Negyven lépésre az ellenségtől egészen kedélyesen élünk. Nappal kiáltotunk egymásnak s hébe hóba löttünk egyet. De akkor is csak kötelességből: ha kidugta egyik-másikunk a fejét, hagyják, hagyják, mi a szósznek ok nélkül gyilkolni. Pedig parancs jött rá: nem szabad az ellenséggel fraternizálni. No hiszen, mikor ejtött az ideje, meg is mutatjuk, mennyire nem fraternizálunk vele. Este? — az este a bombavető volt, meg a szapóróké. De ők is csak ugy kötelességből tették a magukét: nyolc tíz méteres rókalyutak ellen a legnagyobb kaliberű akna is tehetetlen. S a szapórók? Egy sor spanyol lovast jó két hét alatt huztak az állásunk elé s mikor kész volt: egy éjjel a háromnegyedrészét áthozta az ellenség maga elébe. Drótot vetettek rá, mint lasserőt s mert nem volt megspékelve, hát szépen elcammogott hozzájuk. Hiszen végre is jó. Csak ép ez kellett a miénknek. Oh dehogyan lopták vissza a spanyol lovakat! Minek? Az akadály akadály itt is, ott is. Hozták a másik sort. A gazemberek elköltötték azokat is. Így ment a dolog, míg a vége az lett, hogy a negyven lépésnyi köz a két állás között hét nyolc soros spanyol lovassal telt meg. Nem maradt egy lépésnyi köz sem — akadály nélkül. S akkor hozzá kezdtek, hogy ki is pályavászák, kiköszék a lovakat.

Ez már nehezebben ment, mert a pórujárta muszka nagyon neszelt a kopogásra s hamar végig szórt a gépfegyverrel a gyanus helyeket.

Ép ilyen kocogás volt azon az estén is. A legénységnek már parancsba jött az orosz forradalom híre. De békén voltunk. Éjfél két óra lehetett, mikor a „nagy” csőrdob kopogva robbant fel a „hurri, hurri” s megszólt melle valamennyi gépfegyvert. Végig az egész vonalon. Egy pillanatra témadástól tartottunk, de nem jött semmi. Akkor jutottunk rá, hogy bizony ők a nagy átalakulást üdözik.

Szándékosan irtam átalakulást mert bizony még két hét múlva se tudunk meg

tőlük semmit. A kösöttük dúló vágályos betegséggel gyéren érkező foglyok mit sem beszélnek, nem tudnak semmit. Amit pedig átkiáltoznak épol badarság mint eddig: add meg magad magyar! Egy azonban bizonyos: teljes tájékozatlanságban érte őket a sok esemény s azután is, napok után is, csak elferdítve, eltökélve jutnak a célzatos hírek birtokába. Nem tudják mit művelnek az ő revükben azok, akik mind rájuk hivatkoznak. Reájuk: a népre. Mert az így is volt mindig! A nép nevében mindig az ő tudta nélkül cselekedtek; ő, a fönséges nagyon alacsony szerepet játszott élete színpadán!

(Syn som.)

A városi közgyűlés előkészítése.

Az állandó választmány ülése.

Nagyvárad városi törvényhatósági bizottsága jövő esztendőben, április 12-én tartja rendszeres havi közgyűlését.

A város tanácsa mint állandó választmány, tegnap délelőtt dr. Czifra Kálmán főispán elnöksége alatt tartott ülésén kasszette elő a közgyűlésre kerülő tárgyakat.

A havi jelentés kapcsán bejelent a polgármester a beérkezett adományokat.

Bemutatja a tanács gróf Tisza István miniszterelnök levelét, amely szerint Károly király O. Felsége köszönetét fejezi ki a városi törvényhatóságának az I. Ferenc József O. felsége elhunytja alkalmából kifejezett részvételért.

Nagyvárad városi árvasszéka elismerésére melő buzgalommal társadalmi uton nagyobb összeget gyűjtött a hadiárvak javára s ennek felhasználására kérte a belügyminiszter engedélyét.

A miniszter értesítette az árvasszékat, hogy a begyűlt adományok felhasználását az árvasszékek által nyilvántartott árvak javára, csak a városi törvényhatóságának engedélye alapján eszközölheti az árvasszék. A leirat alapján a város tanácsa a közgyűlés elé terjeszti az ügyet s kéri a törvényhatóság engedélyének megadását.

Előterjesztést tesz a tanács a közgyűlésnek az ingatlanok átírási díjának az eddigi 1 százaléktól 2 százalékra való felemelése iránt s az ehhez képest módosított szabályrendeletet beterjeszti.

Ugyancsak a mostani közgyűlés elé terjeszti a tanács a közlelmzési ügyosztály ez évi első három hónapjáról összeállított jelentést, amely feltárja azt az óriási munkát, amelyet az ügyosztály kifejtett. Az összefoglaló a három hónap alatt 12 millió korona.

Előterjeszti továbbá a tanács a város 1915. évről szóló zrszámadását, valamint a közpénzek elhelyezésére vonatkozó javaslatot.

E szerint javasolja a tanács, hogy egynek kivételével, továbbra is az eddigi pénzügyintézetekben helyezze el a város a közpénzeket.

Ezeken kívül még több ügyet intézett el az állandó választmány, amelyek a esztendőki közgyűlésen kerülnek a törvényhatóság elé.

Szociálisták.

Egyeszerre felszokott az ászelőjük a szociálistáknak, mert most már a világ a szociálisták nemzetközi szervezetétől várja a béke létrehozását. Dán és norvég szociálista vezetők utaznak Oroszországba, hogy Miljukovval elintézzék a béke ügyét. Az egyik kiküldött nyilatkozott is már, hogy addig nincs béke a központi hatalmak részére, míg állami berendezkedésüket meg nem változtatják a szociálisták azja ize szerint. Ebből a kissé arrogáns nyilatkozatból látszik, hogy ez a szociálista vezető a helyzet magasztalán áll. Neki is meg van a békefeltétele.

Hisszük, hogy az orosz nép meg fogja csinálni a békét. Hisszük, hogy az orosz népben ép úgy meg van a vágy a béke után, mint nálunk. De azt nem hisszük, hogy ezt a béke vágyat az orosz szociálisták hozzák létre. Azt azonban valószínűnek tartjuk, hogy a szociálisták fel fogják használni ezt a hangulatot, élére állva a mozgalomnak, fel fogják használni arra, hogy tépett nimbuszukat megfoltozzák. A szociálisták győztek hanggal mindig s kétségtelen, hogy most is ők lesznek a leghangosabbak s mikor meg lesz a béke, azt fogják mondani: csináltuk.

Nem hiszünk többé a szociálistáknak. Még azt se hisszük többé, hogy ők maguk komolyan vessik elveiket, melyeket a háboru elején szegre akasztottak a legműveltebb nemzetek szociálistái is.

Mily messze van az az idő, amikor a háboru elején a francia szociálista vezért: Jaurest gyilkos orosz bére: csak kellett felavatnia a háboru első martirjává. Azóta kifünt, hogy a nemzetközi szociálisták csak mondva csinált hangulat. Senkise nemzetközi, hanem csak magyarok, franciák, angolok, németek és oroszok vannak. S az angol, vagy a francia szociálisták épp úgy szomjaznak a német vért, mint nemzetük nacionalistái. A háboru örületében nincs rendezés.

Vilson és az antant szociálistái azért követelik a demokratsa átalakulást Közép Európában is, mert ezzel — szerintük — biztosítva lenne a világbéke. Tehát abból indulnak ki, hogy a háborut mi idéztük fel, s mi autokratáink csinálták mi nélkülünk.

Mi tudjuk, hogy az antant demokratsái csinálták a háborut s az amerikai demokracia most csatlakozott a háboru örületéhez.

A francia szociálisták már is aggódnak az orosz szociálisták békehajlandósága miatt, s kiküldöttük megindultak Pétervár felé, hogy háborura hangolják a béke után sóvárgókat.

Lehet e ezek után hinni még a demokratsizmusban, vagy a szociálistáknak? Csak a népek kijózanodásában hiszünk. A nép pedig egészen más, mint a szociálista és a demokratsa vezetők, akik pedig mindent úgy játszanak ki magukat, mintha a népet ők képviselnék.

* **Köhögés, hurut, rekedtség és enyuskásodás ellen gyors és biztos hatású szer s Farkas féle hurut szeletke.** Ára 1-20 kor. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B. Tejkonzerv is kapható.

A színtársulat szervezése.

(A Csárdás királynő. Új darabok. Kettős szereposztás. Szerződtetési hírek. Kovács Margit. A helyárák emelése.)

Hovatovább aktuálisá válik a színtársulat szervezésének kérdése. A mi lesz? Mindig érdekes volt a közönség előtt a művészet jövője már korán isgatta a színházbájosok kíváncsiságát.

A színiügyi bizottságban kezdődött a kérdésfelvetés és a hasznos utmutatás, hogy mire van szükség és kikre nincs szükség. Azután az újabb adtak apró és finom észrevételeket a most Erdélyi Miklóson áll, hogyan szervezi a negyedik háborús társulatot. Egyelőre azonban azzal foglalkozik, hogy a szezon utolsó nagy eseménye, a Csárdás királynő (amit nálunk Császárkirálynőnek szedett a nyomda), lehetőleg sikerülten jöjjön ki a színpadra s behódítsa a közönséget.

E darabnak két eseménye lesz. Az első Sz. Zsigmond Anna ruhái, a másik pedig a kettős szereposztás, amelyet Erdélyi, aki a darabot rendez, minden új darabnál bevezet. E kettős szereposztás lehetetlenné teszi a színelést betegség, indiszpozíció vagy esélyesség miatt a nővel a közönség érdeklődését.

Már a Csárdáskirálynőt is így tanulják be, mindkét szereposztásban azonban megmarad a főszerep Sz. Zsigmond Anna kezében, a csak később, mikor a darab elhagyná sikereinek csúcsját, venné át a szerepet Tóth Kálmáné Popovics Lotte asszony, egy szép dilettáns, aki a színpadot választotta hivatásának. Ez azonban egyelőre csak szóbeszéd.

A Csárdáskirálynő sikeréhez szükséges pihenőket az új darabok töltik ki. Megszerezték az igazgató a Váratlan Vendég-et, valószínűleg Polgár Mariska nagyszerű alakítása teszi nevezetessé ezt a darabot, ezenkívül Lavotta szerelmét, és Pásztor Árpád Veagerkák című darabját.

Ez utóbbira mondották, hogy ebben mutatkozik be Halasi Mariska, az új drámai hősnő, de róla azt az értesítést kaptuk Erdélyi Miklós színiigazgatótól, hogy nem ismeri, csak hírből és szerződtetésről nincs szó. Ellenben egy új szubrettről rebuszoknak kedves híreket a színház körében, akiknek senivel kifogástalan, széles skálájú hangja, fiatalosága s már kialakult játék-képessége nyereséget jelentene a színházra, viszont neki is szüksége van egy jó társultra, képességeit értékelő közönségre. Ez a jövőre csillag Kovács Margit, a temesvári színtársulat énekesnője, akinek a társulatnál is sok önszertlen jóakarója van s az a hír róla, hogy a fokozott igényeknek megfelelően szerződtetik.

Új szerződtetésekről, miután a direktornak mindenképp keze tele van dologgal, szómos Vajnovszky Vilma, Bársony Rósi és a többi kombináció egyelőre csak óhajlás.

Egy bizonyos, hogy Mándoki Panna nem szerződik a társulathoz, mert hír szerint férjhez megy.

Naplrendre kerül a jövő szezonban a bérletek megszüntetése és a helyárák emelése. Aligha lesz nagy vihá, mert az új társulat minden ellenvetést meggyengít.

A színházi szezon kölömben július 16-ig tart.

Az új cipőárak.

Kik lesznek az árvizsgáló bizottság tagjai?

Megirtuk már, hogy a kormány a cipőárakra s az árusítás rendjére nézve kiadta a rendelkezéseket.

Az új rend az lesz, hogy maga az üzletvilág fogja meghatározni az árakat, de a rendelet szerint szigorúan körfelírt kulcs alapján.

Április hó 10-től csak háromfajta cipőtípus lesz (ami alatt mindenfajta lábbeli értendő, csizma, felsőrész is)

Első típus merev fatalpu cipő és szandál. Számítható legmagasabb kereskedői haszon 17 százalékos.

Második csoportba azok a cipők tartoznak, melyek felsőrésze egészen, vagy részben zsinnes valódi chevrauxból, szines borjúbőrrel vagy lakkbőrrel van, továbbá ily bőrből vagy selyem atlasz, brokát- és bársonyból készült házi, estélyi és bál cipők, maximális kereskedői haszon 27 százalékos.

A harmadik csoportba minden más fajta cipőáru tartozik, maximális haszon 21 százalékos.

Az így kiszámított árt a cipőn meg kell jelölni.

Általán szakfőiskolák az a válekedése, hogy téves hiedelem sz, mintha április 10-ike után jóval olcsóbb cipőhöz fognánk jutni. Erre már a maximálás története sem bízta. Megtörtént számos cikknél, hogy a maximálás időpontjában alacsonyabb volt a piaci ár, mint a maximált. És mikor a maximáló rendelet megjelent, az ár egy szeribe felszökött a maximált határig. Így volt számos mezőgazdasági cikkénél, így volt a kávé, szalámi, tojás és egyeb, nem sok szerencsével maximált árunál. Nem lehet vérmes reményesgünk a cipőnél sem.

Árvizsgáló bizottságok lesznek. 5 tagja lesz: egy bíró mint elnök, két fogyasztó, egy cipőkereskedő, egy cipőiparos. A bizottság akkor fogja az ár: vizsgálat tárgyává tenni, ha a magánfél ezt kívánja. Tehát bárki fordulhat majd a bizottsághoz, mely ugyancsak április 10-én kezdi meg működését.

Az új rend felügyeletére ellenőrző községek alkalmazhatók, akik az üzletekben bár mikor megjelenhetnek.

Ha még figyelembe vesszük, hogy a cipőárusítás új rendje ellen vétőkre szigorú büntetés (hat hónapi elzárás, 2000 korona pénzbüntetés) várhat, úgy általánosságban megállapítható, hogy az állam erős kézzel nyult bele a cipőpiac közönségének megszüntetését célzó kísérletével a szabályozásba.

Az árvizsgáló bizottságba a fogyasztók képviselőiben tagokul szereplőket Rimler Károly polgármester kijelölte s arról dr. Lábán Lajos táblaelnököt értesítette. A polgármester a következőket jelölte ki a bizott-

ságba: Bitzó János igazg. tanító, Bodnár János városi főkönyvtáros, Boros Jenő nyomdatulajdonos, Dada József pt. számvizsgáló, Droyei Imre tanoncothon gondnokot, Eisele Sándor tanítót, Pillmann Odón pénzügyigazgatósági számvizsgálót, Rónai Árpád máv. ellenőrt, Zsdánszky László pt. tanácsost, Vasady Lajos kir. tanfelügyelőt.

A kiküldötték eljárásuk megkezdése előtt fogadalmat tesznek.

A Szigligeti Társaság hangversenye.

Jövő szombaton, e hó 14-én ismét Nagyváradi közönsége elé lép a friss lendülettel dolgozó Szigligeti Társaság, hogy közönségünknek egy élvezetes estét szerezzen, ezzel a vonzó műsoru hangversenynyel, amit ünnepröndesz szakosztálya most rendez.

A szombati hangversenyen, amely a Vigadó nagytermében fog lezajlani, Berger Károly hegedűművész lép fel, aki Nagyváradon is mindenneket meg fog hódítani fanyes művészetével. Még egy érdekes bemutatkozás lesz a hangversenyen: Voilean Anita urhölgy, a bécsi zeneakadémia kitűnően végzett növendéke, okleveles zene-tanárnő, aki jelenleg a Fischer zeneiskola tanárnője, fogja Berger Károlyt zongorán kísérni és őtálló számmal is szerepel Nagy műveltségű jelent Krüger Aladárné és Nyisztor Alajosné közreműködésével, akiknek pompás ének-művészetét nem egyszer megcsodáltuk. S lesz egy kitűnő fővárosi vendége is a Szigligeti Társaságnak: Karáthy Frigyes, a ragyogó humorú író.

Jegyek vasárnaptól kezdve kaphatók a Hegedűs Hirlapirodában: még pedig a következő árakon:

Pályoly 15 korona; páholyülés 4 korona; erkély 2 korona; karzati ülő 1 korona; földszinti fentartott hely 5 korona; asztalye 4 korona; földszinti ülő 2 korona; oldal ülés 2 korona; állóhely 1 korona.

A házbérfillért visszaküldte módosítás végétt a miniszter.

A házbérfillérről szóló szabályrendeletet tegnap visszaküldte a belügyminiszter Nagyváradi városának. A szabályrendeletet, mint már korábban megirtuk, jelen lapjában nem hagyta jóvá. Módosításokat kíván és pedig törleendőnek tartja azt, hogy a házbérfillér a városok fejlesztéséről szóló törvényre való hivatkozással a közterületek világítás és tisztántarása címén felmerülő kiadások és a járvány elleni védekezésnek költségeinek fedezésére fizetendő. Ki kell tüntetni, hogy csak a város belterületére szól. Az állami épületeket házbérfillérral terhelni nem lehet. Az 1912. évi 58. törvényoikk 12. §-ára való hivatkozásnak a szabályzatban nincs helye, mert a házbérfillért, mint kösségi adót az 1886. évi 22. törvényoikk 139. és 164. §-ának rendelkezése folytán kell közadók módjára behajtani. A házbérfillér esedékeségi ideje február, május, augusztus és november 1 helyett január, április, július és október 1-re teendő. — Arról a miniszter leiratában nincs szó, hogy a lakók helyett a háztulajdonosokra kell kivetni a házbérfillért.

Első nagyváradi lóhús-vendéglő megnyilt! (Bethlen-u. 13.)

Villás-reggeli.
Ebéd. Vacsora.

1 adag húsleves 30
1 " hideghús mártással 120
1 " töltöttkáposzta feltéttel 120
1 nagy gulyás 1—

1 kis gulyás 60
1 nagy pörkölt 120
1 kis " 80
1 rostélyos 140

Ételnemük házhozvitelre is kaphatók! Kenyérjegyre kenyér kapható.

Tisztelettel: Szabó Emil és Stofcz Henrik.

A francia békepárt felhívása.

Budapest, április 7. (Saját tudósítónktól.) Genfből jelentik: A párisi Viktoirban a mérsékelt létkapártiak felhívást intéztek a munkásokhoz, hogy május elsejétől kezdve szüntessék be a munkát a municiógyárakban és rendezzenek általános sztrájkot. Így tűntessék a békevágyak mellett.

Előtéri csatározások az oroszokkal.

Keleti harotér. Budapest, április 7. (Hivatalos.) Az Erdős-Kárpátokban és Sztaniszlautól délre orosz felderítő osztagok sikertelenül törtek elő vonalaink ellen. Sok helyen előtéri csatározások voltak.

Olasz és délkeleti harotér. Változatlan.

Hófer.

Az orosz forradalom Szibériában is terjed. Harok a katonaság és parasztek között.

Budapest, április 7. (Saját tudósítónktól.) Stockholmból jelentik: Pétervár utcáin a legutóbbi napokban véres összeütközés volt a rendőrség és a polgárság között.

Budapest, április 7. (Saját tudósítónktól.) A Berner Tagblatt jelenti Pétervárról: Mongolországban heves harcok folynak a katonaság és a parasztek között. Irkuczkban, Bajkálban, Tomszkban a helyőrségek kártartanak a volt cár mellett. Pétervárral távirati összeköttetésük megszakadt. A szibériai csapatok fegyelme szétbomlott. Vladivosztkban egy cirkáló legénysége fellázadt és a hajót a levegőbe röpitette, Most japán hadihajók őrzik a partokat a felrobbantástól.

Kuba is csatlakozott az Unióhoz.

Budapest, április 7. (Saját tudósítónktól.) A Reuter-ügynökség jelenti Washingtonból: Kuba elnöke arra kérte a kongresszust, mondja ki, hogy Kuba és Németország között is beállott a hadiállapot.

Amerika háborus ülése.

Budapest, április 7. (Saját tudósítónktól.) Washingtonból a Reuter-ügynökség jelenti:

A tegnapi ülés, amelyen a háborus javaslatot megzavaszták, egész éjjel tartott, s csak hajnalban ért véget. A leggyújtóbb hatású szónoklatot Hahn képviselő mondta aki hangsúlyozta, hogy Németország szándékosan sértette meg Amerikát s csak háborúval lehet bosszút állani a nemzet becsületének megsértésért.

Heflin demokratapárti szenvedélyesen támadta saját elvárásait, különösen Hittin képviselőt, aki a béke érdekében szólalt fel.

Randis kissaszony a képviselőház egyetlen rótagja lehajította a fejét, amikor a szavazásnál a nevét olvasták. Majd a második szori felszólításnál elcsukló hangon így szólt:

— En hasám pártján állok, de a háborus nem tudom szavazatomat adni!

Wilson hadi proklamációja.

Budapest, április 7. (Saját tudósítónktól.) Washingtonból a Reuter-ügynökség jelenti: Wilson hadiproklamációt bocsájtott ki, amelyben elrendeli, hogy az Egyesült-Államok valamennyi hivatalnokai és tisztjei a leghűségesebben teljesítsék kötelességüket, azonkívül elrendeli, hogy ellenséges államok alattvalói maguknál nem tarthatnak fegyvert, lőszert, vagy más robbanó anyagot, tilos tartózkodniuk minden hadiszergyártásnál, titkos irás felett nem rendelkezhetnek, s nem támadhatják az Egyesült-Államok kormányát és politikáját.

Az olyan ellenséges alattvalókat, akik az Unióra veszedelmeseknek tekinthetők, vagy valamely kijelölt helységbe internálják, vagy pedig el kell hagyniuk az országot. Ez utóbbi azonban csak engedély alpján történhetik. Ellenséges alattvaló az Egyesült-Államok földjére nem teheti a lábát.

Német tengeri repülők sikeres útja.

Budapest, április 7. (Saját tudósítónktól.) Berlinből a tengerészeti vezérkar jelenti:

5 én éjjel német tengeri repülőraj Dovensban fekvő hajókat, Ramskutétól északra feltehetőleg megerősített telepeket és fényszórókat jó eredménnyel bombázott.

44 repülőgépet veszítettek a franciák egy nap alatt.

Berlin, április 7. A nagyfőhadiszórsági jelentés:

Ényugati harotér.

A tűzéségi harc Lenetől Arrasig rövid megszakításokkal nem esökkenő heveséggel folyt tovább. A Somme mindkét oldalán levő területein kis osztagok több ízben keltek harora.

A franciák lőttek St. Quentsint, Lafoix mellett, Soissonsól északra egy francia előtörés megküszült.

Az Aisne mentén és az Aisne—Marnet csatorna mellett a tűzés ereje jelentékenyen fokozódott. A franciák arra irányuló támadását, hogy a löllök elragadott árkokat Sapigneunál visszafoglalják, súlyos veszteségekkel visszaverték.

A repülőfelvételek által megállapított tüzegyeket lőszertelepeket, erődépítményeket és Reimsban megfigyelt csapatokat, hatásos tűz alá vették.

Az Aisne mentén az ellenséges felderítő csoportokat előztük. A Mass balpartján francia zászlóaljok előkészítés után a Malancourt erdőnél háromszor, de mindig hasztalanul támadtak.

Az ellenség abból a célból, hogy a tűzéségi megfigyelést és felderítést kikényszerítse, erős összevont légi haderőket harcba, de súlyos veszteségeket szenvedtek. Az ellenséges repülőrajok közül több megsemmisülnek tekinthető.

A légi harcban Vass hadnagyunk 23 ik repülőgépet, Bertrab hadnagy pedig 4. ellenfelét lőtte le.

[Solson és Reims között az ellenség támadást kezdett az ezen arcvonalon lebegő kötött léghajók ellen. Gyorsan megindított védőtüzünket és portyázó különítményeink beavatkozása következtében az ellenség nem érte el a várt eredményt, csak két kötött léggömböt lőttek le. Ezeknek megfigyelői szállóernyők segítségével értek földet. Az ellenség tegnap 44 repülőgépet veszített. Ezek közül légi harcban 33 at, védőgyuink tűzésben 8 at, vonalaink mögött történt kényszerű leszállás folytán 3 at, légitámadás folytán egy kötött léghajót veszített. A mi repülőink közül 5 nem tért vissza.

Keleti harotér.

Lipót bajor herceg vezértábornagy harcvonala. Számos szakaszban élénk tevékenység. Orsz portyázó osztagoknak előretöréseit Baranovcinnél és Sztaniszlautól délre visszavertük.

József főherceg vezérezredes harcvonala. Az Erdős Kárpátokban és Moldva határhegyeiben gyakori előtéri harcok.

Az angolok támadást szinleltek.

Macedóniai front.

A Vardar és a Dolran tó között az angolok erős tűzés után veszényszavakkal és „Hurráh!” kiáltásokkal támadást szinleltek. Megsemmisítő tűzésünk hatásosan ársztotta el az ellenséges árkokat, amelyekről felismertük, hogy megvaanak szállva.

Ludendorff, első főerődépítész.

A Kath. Népszövetség és háboruban levő tagjai.

Városunk leghatásosabb és legelvsőbb szervezete a Kath. Népszövetség. Tagjainak főrésze katonai szolgálatot teljesít a fronton, a meghódított területeken vagy máshol. Nem egy kettő a fogságban tölti hónapoktól fájó szívvel keserű napjait. Hogy a Népszövetség tagjait mily szoros kapesok, mily nemes eszmék tartják össze, legnebb bizonyítékai azok a lapok, levelek, melyeket a hadbavonult tagok küldenek a Népszövetség helybeli vezetőségének. Ezek a sorok a legnagyobb elismerések a Népszövetség addigi nemes munkájáért, ezek a ceruzával írt tábori lapok a legjobb biztató és ösztönző argumentumok a Népszövetség további működéséhez.

A háboruban levő tagok egyrésze a családjának írt levélben, másik része pedig egyenesen a vezetőségnek írt lapon küldi szeretetből fakadó üdvözlését a Népszövetségnek. Megkérdegyük egymást, hogy gyarapodik, avagy fogy a tagok száma? A háboru alatt van e oly hatalmas érdeklődés az ünnepeink iránt? Megmozgatja e most is a Népszövetség városunk keresztény táborát, mint a régi jó időkben?

Arról értesít az egyik tagjárunk, hogy megírta feleségének, ha ő nincs is otthon, a Népszövetségből ki ne maradjanak.

Egy igazán derék csoportvezetőnk bevonuláskor nem adta vissza csoportvezetői megbízatását, mert óhajára szívesen elváltja a csoportvezetést az ő családjára, míg ő katonáskodik. Másiknak a neje vette át férje csoportját.

Szabadságra hazajött tagok el nem mulasztják, hogy a Népszövetségi Otthonba föl ne nézzenek, hol őszinte szeretettel fogadják a vezetők, s meleg baráti örömmel látják az itthon levő tagok.

A harotér minden részéből jönnek üdvözlő sorok, sőt az orosz- és olaszországi fogolytáborokból írt lapok is mindenkor arról fognak tanuskodni, hogy a nagyváradi Népszövetség tagjai még balesorukban is szeretettel gondolnak az itthoni szervezetre.

Igen melegen érdeklődnek katonai tagjaink a „mi lapunk”: a „Hiszántul” iránt. Sokan kérk, küldjük meg nekik, annyira megszerették otthon, hogy itt sem tudnak megenni nélküle. Meghatón mondta el egyik derék tagunk, hogy szemfényének, az ő fiának halálát a Hiszántulból tudta meg a harotéren. A Népszövetség igazgatójának hozzáírt részvétsora alyai bánatos szívének mily jól esett, ki sem tudja mondani...

A Népszövetség kis takarékpénztáráról vagy a mint a tagok becsúszva hívják a piculásról sem feledkeznek meg. Érdeklődéssel várják az évtársulatok évvégi zárlatát. Megtakarított pénzeszközöket azsal küldik haza, hogy a piculásban helyezzék el.

A hadikölesön jegyzéseknél nem egy tagunknak a neje azsal jött föl, hogy férje egyenes óhajára jegyez a piculásban. A hiszántulnak mily szép jele.

Es magyarázza meg azt, hogy a hadikölesön jegyzésre anyai kis embert tudott meggyerni a Népszövetségi Hitelszövetkezet; ez az alapja annak, hogy városunk keresztény kis polgárának ezen fiatal takarékpénztára évről évre erősödik.

A Népszövetség vezetősége megnyugtatta a mi derék véreinket, hogy a nagyváradi Népszövetség most is mindent megtesz, hogy ez intézményt egy nagy, hatalmas, Nagyvárád minden keresztény polgárát magába foglaló szervezetté fejlessze, s hála Istennek, most is ezen nehéz időkben nem hogy fogynánk, hanem gyarapodunk számban, erőben; mozgalmunk most is oly eleven, lüktető, mint volt.

A vezetőség megmutatja, hogy tagjainak lelki és anyagi javait szívén viseli; igyekszik, fárad, dolgozik az itthon maradtak ügyeit felkarolni; előkészül arra, ha majd bekövetkezik a váruv váró bánatnak boldog napja, hazatérő tagjait ismét sorai közt látva folytathassa nemes munkáját Isten dicsőségére, és hazánk és tagjárásainknak boldogulására...

Pogromi temetkezési egyesület mint bünszövetkezet.

Figyelemmel olvasva az orosz határról érkezett jelentéseket, sem a Birsevlja Vjedomosztiban, sem Goloss Pravdában nem találtam nyomát annak, hogy „végül a kozákok pogromot rendeztek”.

Miután hírtől vettem, hogy Katonavároson orosz zsidó katonaszökevényeket fedeztek fel a híruv adták nekem, hogy a cenzura csak nálunk van még meg teljes épségében, még pedig kilenc féle cenzura, ehhez képest siettem egy közszükséglet képező hitányt pótolni a megalapítottam a „Pogrom temetkezési egyesület mint bünszövetkezet” et s elhatároztam, hogy a nevezetesebb ünnepeket pogromok rendezésével ülöm meg.

Mindenekelőtt tájékozódni kezdtem, hogyan szervezem a pogromokat. Ha Sik Raszó az izraelita főpaphoz fordult utbaigazítáért, hogyan járja el a Lyon Lea rabbiját, én a pogromra kizemelték főmberét kerestem föl, hogy megtudjak tőle egyetmást a pogrom lényegéről s az általuk tett védelmi intézkedésekről.

En magyarul kérdeztem s ő kezével felelt, hogy nem ért. Felkerestem tehát a Röllich vendéglőben székelő társaságot, amely hajlandónak mutatkozott Lövenstein Zsigmondal és Kiss Dáviddal élen beolvadni az új egyesületbe, de azon feltétellel, hogy a pogromokat hétfőn d. u. 5 től 7 ig hajtjuk végre kizárólag a Röllich vendéglőben. Ebbe belementem, mire ők programot kívántak tőlem.

Előadtam, hogy itt az ideje, hogy egy kis parázs pogromot honosítsunk meg, azon raolpa szerint, amely a mozis filmjein látható. Örömmel beleegyeztek, különösen azon rész nyerte meg tetszésüket, amelyet a cenzura kivágott a filmekből.

(Itt 32 sor közlést nem engedlek meg.)

Eunélfogva, t. i. annélfogva, hogy nem mondhatom el mindent, isgalom támadt a bünszövetkezetben. Egyesek azt beszélték, hogy meg vagyok vesztetve Kis Dávidtól, aki állítólag őt szívt ígért nekem az esztire, ha az ő beltyába vezetem a hullágnokat, mások a Park szállodát vették gyanuba, hogy e mozgalom éle ellene irányul mert fürdőjét zárva tartja a keresztény elemek előtt, s csak menekült rabbik elszállásolásával foglalkozik. Ismét mások a tervbe

vett kínzásai eszközök csekély és hatástalan voltát emlegették, s indítványozták, hogy a pénzügyörök vesztésével nyomuljunk be Lindanbaug Ignéc negytedszadéjébe, s ott a raktárban levő szivarok és dohányokból elégtünk ki luzzó ssevedőlyünket. Jöttek hírnökök, hogy az áldozatok kinzására rendelt eszközök, Kössaghy József oikkei, Antal Sándor verejtékes irásai visenyősséget kaptak és nem explodálnak, kárt tehát még olvasótkban sem tessnek.

E hír izraelita körök figyelmét is magára vonta, amiből az a bajszármazott, hogy a pogromra kijelölt polgárok fittyet hánytak bünszövetkezetünknak.

Már már komolyra fordult a dolog s mi arról gondolkodtunk, hogy védelmet keressünk az izraelita templomban a mind bátrabban fellépő katonaszökevények támadása ellen, mikor megjött a hír, amely megsemmisítette összes reményünket. Ez a hír így szólt:

„Egyes kormányoságokban zavargások keletkeztek. Sok helyen a készülő pogromoktól tartanak.”

Oroszországban tehát nem szüntek meg, csak késtek a pogromok! Lstörtén mentem fel a törvényezőkre s bünszövetkezetem ellen megkértem a esődöt, mielőtt megalakult volna.

Lesz ennivaló a következő három hónapban?

Lukács Ödön igen-nel válaszol.

Amire az országgyűlésen nem felelt a földművelésügyi miniszter, Lukács Ödön polgármesterhelyettes tegnap megadta a választ. Százszáz emberről gondoskodik ma a Közélelmezési Hivatal, amely 180 emberral látja ezt a legfontosabb ügykört s május elsőjén új helyiségbe költözik. Forgalmá az év első negyedében 12 millió korona volt s akik látták a jelentést, mely az áprilisi kösgyűlés elé megy, nem győzik elismeréssel említeni a hivatal nagyszabásu tevékenységét.

A hisztiközlet, mondotta a főjegyző, megfelelő, mert takarékosan használtuk fa s becsatoltuk. Ha az Országos Közélelmezési Hivataltól megkapjuk az eddigi mennyiséget, akkor az új termésig egyetlen napig se leszünk házt és kenyér nélkül. Eddig se volt zavar. Burgonyával a hónspra el vagyunk látva, de reméljük, hogy az új termésig a burgonya se fogy el. Bab tart addig, míg a zöld paszuly a piacra kerül, csak a boró fogyott ki. Tangeridara van.

A város újabb vásárlásaival a hust biztosította. Zsirt csak a város hoz forgalomba, de itt se lesz baj. A kertgazdaság is jó hatással lesz a piacra. Ha a háboru soká tart, nem lesz kávé, árpapörköléssel azonban lehet a bejón segíteni.

Előterjesztést tettem az Országos Közélelmezési Hivatalhoz, hogy tejszó tehének takarmányozását tegye lehetővé, könynyítse meg a városok tehénvásárlási akcióját, esztileg hollandi tehének behozatásával, azonkívül arra kértem jogot, hogy a környékből falvak tejfölöslegét összegyűjtsem és a tejközpont utján a csoszemőknek és betegeknek adhasam át. Az első két kéréssem teljesítését magigérték, a tejbekhozatalra vonatkozó

kérelmet a vármegyéhez küldték véleményezésre végett. Az a meggyőződésünk azonban, hogy a tejszállítást úgy tudnánk biztosítani, ha a város tehermentesítést rendezne be. Ez uton már el is indultunk, tizenegy tehermentesítést. Különben a nyáron a tejszállítás könnyebbé fogja a helyzetet a téren enyhélni fog.

A Vörös-Kereszt működése Belényesen.

Az országos Vörös-Kereszt egylet belényesi fiókjá a helybeli gör. kath. főgimnázium nagytermében március 25-én hangversennyel egybekötött jótékony ósú előadást rendezett. — Az elért siker úgy anyagilag mint erkölcsileg méltó megjutalmazása volt a rendezők és közreműködők fáradozásának és hazafias munkásságának.

Belényes város társadalmi életét szép és tanulságos kifejezést adott nemcsak a magasabb művészet iránt való fogékonyágának, hanem a lelkeket és szívüket egybeforrasztó kölcsönös megértés eszmájának is.

Nagy időkben nagy gondolatokra és egész emberekre van szükségünk, kik biztos kézzel a finom érzékekkel rá tudnak mutatni a *Hinterland* kötelességeire. — A mai nagy idők gyorsan perdülő eseményeinek közepette a haza kötelességén megköveteli, hogy gépészetében mindenik szeg és csavar jól működjék és derékasan állja meg a helyét.

A világháború kitérőse óta nem ez az első eset, hogy Belényes társadalmi nyelv-és valláskülönbség nélkül ily szép és méltó szerepet tanúsított. A szerzet adományaital stették a hősök hősiességét fokozni; ott termelt az ellenségdulla vidékek és menekültek fellegélyezésénél; most pedig a hadiárvaik könnyelműen Istórlására nyújtotta ki adakozó kezét.

S reméljük, hogy amit kiváló és tapasztalt vezetők, kisererű szempontok lezseritálásával, a nehéz napokban felépítettek, azt dicősséggel megvívott harcunk után el nem lankadó kitartással és egyszerűséggel továbbra is folytatni és fejlesztési fogják.

A magyar *gladius* megtette kötelességét. Puzsult az ellenség, bámult a világ. Jöjjön most a magyar *genius* s a béke művének tétő alá bizonysáival tegye meg mindnyájunk számára gyümölcsözővé a kiontott vért, az óriási áldozatot.

S e béke legyen megnyitója egy új, az igazság, jog, törvény és kölcsönös szeretet szent jegyében megindult életnek hazánk hatalmi helyzetének biztosítására s annak további kiépítésére.

Áttérve a részletekre: a nem kis méretű előadás érdeme sok név között oszlik meg. Ezek közül első sorban ki kell emelnem a Vörös-Kereszt belényesi fiókjának vezetőjét: Antal Agostonné szül. Illyésfalvi Papp Szilágyi Irén elnöknőt és dr. Szarka Sándor kir. táblabíró, egyleti elnököt, kik a helybeli iskolák érdemes vezetői: *Stefánikáné* Duma Eufémia áll. elemi leányiskola igazgatónő, *Dittler* Ida áll. polgári leányiskola igazgatónő, *Gera* Sándor c. kanonok, a gör. kath. polgári leányiskola gondnoka és *Stefánika* László főgimnáziumi igazgatóval egyetértésben több tanerő és a tanulóifjúság bevonásával minden tekintetben élvezetes és tanulságos előadásban részesítették az óriási számban egybegyűlt közönséget.

A hangversenyt a főgimnázium ének-kara nyitotta meg, amely Hubik Ferenc főgimn. énektanár és zenésztárs Király-himnuszát, majd Weber: *Freischütz*-et (Szabad vadász) adta elő ismert figyelemzottsággal. Dr. Ossian János tanár formás és lendületes beszédében a társadalom háborús kötelességre mutatott rá. Következtek az állami elemi leányiskola csöppsejlei, kik kedves játékkal „A ezivtelen cukrása”-t adták elő Muraltól, esuttal is kidomborították az iskola finomlelkű igazgatónőjének kiváló pedagógiai érzékét és nemes türelmét. Az állami polgári iskolák közül Schöbög Verona és Schmidt Ella IV. oszt. növendékek jó begyakorlással adták elő Kiss Mányhért: *Constanchoi Legendáját*, mely zenéi részével különösen dr. Munteanó Eblán Ilona tanárnő fáradozásait jutalmazta. *Basilia* Areta mély érzéssel és meglepő művésziességgel szavalta el Olfau „Az árva” című román költeményét. Következett az *Atiak* I. felvonásos jelenet, melyben Surti Mariška urhölgy, Lehocský és Csicsmányi Géza ügyesen oldották meg feladatukat.

A vegyes közönség különösen jól mulatott a szívtörésesek előadásán alatt, a melyben Botlyán Imre VIII. oszt. tan. és Csicsmányi Géza, az első a német katonae, utóbbi pedig a magyar huszárt, a mi vörös ördögünk szerepében mindvégig derűs jeleneteket produkáltak.

Kedves jelenet volt dr. Buder József urhölgy, aki fellépést alőzők nélkül intím stílusban egy pár magyar háborús nótát adott elő. Melegség és közvetlenség jellemzi szíves hangjának minden variációját, hisz ilyen maga a népdal is, hamar igazán dal és magyar.

Törökmenetül várja már a publikum *Résita* János zenéi számát: Huszár Magyar Reprodukcióját. Mindjárt az első játszi futamok egy kiválóan felolvasott, pedáns művészi játékot árultak el, hisz mindenki ilyennek ismeri a többszörös művészahajlamu tenárt.

Muresan Lucia és Rácz Aurélia urhölgyek *Rossini* Tell Vilmosának *Quarta*-reját játszották el érzékkel és megértő színezéssel. Ugy *Rossini*ben, mint *Liszt* magyar rapszódájában hő alkalmunk volt megismerkedni Muresanu Lucia magas színvonalú iskolájával, temperamantumos alkáltsáival és biztos technikájával.

A gazdag műsor *Schubert*: Ó drága muzsika, ének és tánc egyvelegével nyert befejezést, melyet a gör. kath. polgári leányiskola, illetőleg leányintézmény 40 növendéke adott elő. A meglepő figyesség, a biztos, lengőleg modulátok s a nagy figyelemzottság *Clorica* Irén tanítónő érdeme, akinek művészetét már nem egy alkalommal csodálunk és méltányoljuk.

S végül, mint aféle hű krónikás ekibe annyai jó lélek szíru, mit mondjak a mi kedv s konferenciánkról, dr. Buder József egyvadról, Belényes *Voltaire* jéről, aki mint egykor mestere a nagy, de kicsiny francia, 6 is kikötője az egész világ titkát. Társaságunk mindenik szerepő tagja körül kíván csikodott egy hivat. Oltalossága most is kiderült egy egész szikra záport a nagy része volt a derűs hangulat fontartásában.

A minden tekintetben sikerült jótékonyóelu előadás anyagi sikeréhez hozzájárultak a következők:

Salegán Sívér 84, dr. Radu Dumster 30, Erdélyi László 20, Gara Sándor 20, Lajpalk Adalárd 15, dr. Nyes Csenél 12, dr. Szarka Sándor 10, Tassy Igánc 10, dr. Köszepessy Dzsó 10, Tóth Andó 10, dr. Buder József 10, dr. Pollitzer Alajos 10, Pollitzer Simonné 10, dr. Antal Agostonné 10, Kohn Jenőné 10, Weinstein Márk 10, Kratz Ambras 10, Stefánika László 10, dr. Schvimer Márton 12, Nutli Sándor 9, dr. Cosma Gábor 8, dr. Popovics Constantin 8, dr. Marozán György 5, dr. Koltor János 7, Verő Ernő 6, Ungár Sándor 6, Marian D. 5, Pap'uka

M. né 5, Morsóbl J. 5, Kiss I. 5, Ciávió A. 5, dr. Crisan Ilaria, Ovoda növendékei, Gécsi Dzsó 5—5, Kálnér Lászlóné, Széles Elek, Selegián Kamil, dr. Hecó Péter, Popovics Mojsei, dr. Mirszlay Zoltán, N. N. 4—4, Tassy Gyulácsó, Antal Agoston, Ignát Konstantin, dr. Pável Konstantin 3—3, Illyés Szilvia, Bodó Gyulácsó, Marele Isniás, Kigyósn György, dr. Báidi Aurélné, Rosenberg Tibor, Botlyán Pál 2—2, N. N., Raica Tivadar, Pofnár Géza, Georgescu János, Gulyás Imre, Fiteró György, Vargha Juliska, Szatmári Istvánné, Marele Traján 1—1 korona. Tiszta jövedelem 1154 K 40 fillér.

Fizet és perel a város

A Léderer és Kálmán r.-t. tejszállítási ügye.

Mikor a tejszállítás bekövetkezett a a ellátás nehéz kérdése a város nyakába szakadt, a nagyobb tejttermelőkkel szerződött Nagyvárad városa, hogy minél több tejet hatósági kezelés útján biztosítson a közönség részére. A többi között a Léderer és Kálmán féle szeszfinomító részvénytársasággal is szerződésre lépett a telep napi tejttermelésének a város részére való szállítás tekintetében.

Egy szép napon azonban a részvénytársaság egyszerűen beszüntette a város részére a tejszállítást.

A beszüntetés okául két verelő is karing.

Az egyik szerint azért szüntette be a társaság a tejszállítást, mert a rendkívül magasra felcsúszott marhaárak mellett előnyösebbnek találta a részvénytársaság, ha teherment eladja s a tejttermelést beszünteti, míg a másik verelő szerint azért szüntette be a részvénytársaság a tehermentet, mivel áttért a szárított maláta előállítás rendezésére.

A szerződésességére a város azal felált, hogy a társaságnak a szállított tejtért járó 27550 korona tartozás kifizetése egyszerűen megtörtént.

A város főügyesse a tanácshoz előterjesztett véleményében javasolta, hogy a város fizesse meg tartozását, mivel az tényleg megilleti a társaságot, azonban a szerződésességéért pert indíthat a város.

A városi tanács a városi főügyész álláspontjára helyezkedett, hogy a 27550 korona tartozást, a közéletmelzési ügyosztály tartalékjából kifizeti a részvénytársaságnak, a szerződésességéért pedig pert indít a város a részvénytársaság ellen.

Az így a csütörtöki városi közgyűlés elé kerül, s a tanács a törvényhatóságtól kér engedélyt egy a 27550 korona tartozásnak a közéletmelzési tartalékból leendő kifizetésére, valamint a szerződésességéért a per megindítására.

Tavaszi ruhák, férfi öltönyök, felöltők, festése és tisztítása. Független, kézimunka, kelengye neműek tisztítása. Fekete festés elsőrendű kivitelben.

HALTENBERGER VILMOS

kelmefestő, vegytisztító és gőzmosógégyarában Nagyvárad.

Gyár telefon sz. 84. Felvételi üzlet 14—69.

HIREK

A BÉKÉHEZ.

Sírunk utánad s lelkünk a bánat
Fekete fátyolát viseli érted!
Néma az ajkunk s egyetlen szavunk
Bús recitója a Misererének
Mióta meghaltál nekünk.

Közöttünk jártál s minden világnál
Gyönyörűbb, ékebb volt a te országod —
Gyöngé hitével, fáradt öklével
Örök, balga szívünk még többre vágyott:
Bolondja lett a csillagoknak.

Küzdött és vérzett három nagy évet
Amíg belefáradt a könnybe vérbe —
S amiről álmodott: a boldog szép napok
Elérhetetlenek a messzeségbe,
S velük lakol te is: Béke!

Három év óta ezt a bünt rója
Könnyével, vérével a büszke ember
S három év óta csak azt imádkozza
Béke szent napja kelj föl még egyszer!
Legszébbje Te, a csillagoknak.

Sírunk utánad s lelkünk a bánat
Fekete fátyolát viseli érted.
Néma az ajkunk s egyetlen szavunk
Bús recitója a Misererének:
Béke Istene! Óh könyörülj!

Csoóc Lajos.

Feltámadás!

Vasárnapra virradatkor a szent asszonyok keneteikkel a sír felé tartottak, de mindenkit megelőzve, Magdolna ért előbb a sírhoz, még sötétben. Eljött megnézni a sirt s látta, hogy nincs ott az odahengerített kő. Lelkében megrendülve rohant el ama házba, hol Péter lakott és ama tanítvány, kit szeretett Jézus. Az asszony lelkeredve rohant be s mordította: Elvitték az Urat a sírből s nem tudjuk hova tették.

Péter és János nagyon felindultak a szörnyű gyenutól, hogy megszensteltelintette valaki a holttestet. Fuva mentek a sírhoz s János, a fiatalabb, hamarabb futott Péternél s így először érkezett oda. Lehajolva, benézett a sírba s látta a lepedőket letéve, de nem ment be. Odaért Péter is és bement a sírba s látta a lepedőket, melyekbe be volt takarva és a kendőt, mely az Ő fején volt, nem a lepedőkkel letéve, hanem egy helyen külön összehajtogatva. Akkor bement a sírba s másik tanítvány is, János. Látta és hitt. Mert a többi apostolok még nem értették az írást, hogy fel kell vala a Krisztusnak halottaiból támadnia.

A két tanítvány eltávozott, hazamentek. Mária Magdolna pedig kinn állott a sírboltnál sírván. Midőn tehet sirt, lehajolván, a sírba tekintett s két argyalt látott fehér ruhában ülni, egyiket fejénél, másikat lábainál, ahova Jézus teste tétetett s ezek kérdik: Asszony, mit sirsz? Magdolna felelé: Mert elvitték az én Uramat és nem tudom, hova tették őt.

Ezt mondva hátra fordult s valakit látott ott állni, aki azt kérdezte tőle: Asszony, mért sirsz, kit keresel? Magdolna azt hitte, hogy a kertész az, s mondotta neki: Uram,

ha te vitted el, mondd meg nekem, hova tettéd s én elviszem őt.

Jézus volt, akivel beszélt s aki most csak nevét mondá: Mária! Magdolna megfordult, rémsémet s örömkéklésben tört ki: Mester! Mondá neki Jézus: Menj el atyámfiaihoz s mondd meg nekik: Fölmegyek Atyámhoz és a ti Atyátokhoz, az én Istennemhez és a ti Istenetekhez. És elment Mária Magdolna, hírdül vivén a tanítványoknak: láttam az Urat és ezeket mondotta nekem.

Aznap hajnalon megjelent még Jézus egy csoport hű asszonyoknak, majd délután Péternek és utóbb a tizenegyznek. „Azután megjelent több mint ötszáz atyámfiainak, kik közül sokan még éltek” — mondja az evangélista.

Az istentiszteletek sorrendje a következő:

A székesgyűlésben ma reggel 9 órakor az ünnepi szentmisét gróf Széchenyi Miklós v. b. i. t. megyéspüspök tartja, a szent beszédet pedig dr. Karácsonyi János c. püspök mondja.

Az olasz plébániái templomban a 9 órai nagymisét Imrik S. Zoltán c. kanonok, plébános mondja.

Este fél 7 kor a szentbeszédet Brém Lőrinc kanonok tartja.

Husvét másodnapján a nagymisét és a szentbeszédet Imrik S. Zoltán mondja.

A Szent László plébánia templomban az ünnep első napján az ünnepi szentmisét és a prédikációt dr. Lestyán Erőse szent székeli úrök, plébános tartja, másod napján Gálffy Sándor miséik és Paulik Béla prédikál.

A váradoleszi plébániái templomban az ünnep első napján Szmetka L. Odón igazgató miséik s Halász Gyula szentszéki úrök, plébános prédikál, az ünnep másod napján ugy a szent misét, mint a szent beszédet a plébános tartja.

*** A király Budapestre jön.** A Magyar Hirlapnak jelentik: A király a husvéti ünnepek után több napi tartózkodásra Budapestre érkezik.

Bécsből jelentik: Károlyi Mihály az „Est” munkatársát fogadta, akinek kijelentette, hogy értesítése szerint a király a jövő héten hosszabb tartózkodásra Budapestre érkezik és ez alkalommal több magyar polihus. fog meghallgatni. Akkor fog eldölni, hogy lesz-e a koncentráció kormánytól valami, avagy végleg eljűtik.

*** Missió a váradoleszi templomban** Kulturális eseményt jelent városunk hitéletében az a hír, hogy a nagyváradoleszi plébánia-templomban egy hétig tartó missió lesz április 15 től 22 ig, melyet Áronffy Ferenc és Szinek Sándor lazarista atyák, a kitérő néparócnokok tartanak. A szentbeszédet reggel 9 kor és este fél 7 órakor tartják. A beszédet férfiak és nők együtt hallgathatják.

*** A Katholikus Kör utolsóelőtti vetítő-előadása.** Husvét utáni kedden, április 10-én immár édes vetítő est lesz a nagyváradi Katholikus Körben. Ez alkalommal dr. Krüger Aladár, lapunk főszerkesztője tart érdekes előadást a tiroli offenzíváról. Az előadás közben remek vetített képekben mutatják be Tirolnak legszebb részeit, amelyeket most a harcok feldúltak. Ez a vetítő előadás lesz az utolsóelőtti ebben a ciklusban. Kezdete délután 5 órakor

*** Dr. Szokolay Gyula ügyész buccuja.** Dr. Szokolay Gyula kir. ügyész az igazságügyminiszter Budapestre helyezte át az ottani kir. ügyészséghez. Áthelyezésének hírének tegnap közölte a hivatalos lap. Dr. Szokolay Gyula a napokban értesült áthelyezéséről s tegnap bucsuzott nagyváradi ismerősöitől és jóbarátaitól. Dr. Szokolay Gyula előkelő gondolkosász, kiválóan szives közhivatalos, aki nagyon sok szimpátiát szerzett itt működése alatt s a jogász körök sajnálattal veszik távozását.

*** A harmadik kitüntetés.** Kópocsy Géza 39 gyalogezredbeli hadnagy, Kópocsy Endre v. ezredes fia, aki az olasz harcokban küzd, vitéz és bátor magatartásáért a Signum laudis kapta. A derék tiszt már a második Signum laudis kapta ezuttal, szonkivül már a nagy ezüst vitézségi éremet is megkapta hősiességéért.

*** A Kath. Népszövetség husvétvetítő-estélyei.** A Kath. Népszövetség husvét első és másodnapján d. u. 5 órakor érdekes vetítő előadásokat tart a Kath. Kör Szent László-terében.

A mai estély műsora a következő:

A mesterszöv (szimf.)
A pástorleány (dráma.)
A bűvész tanulója (hum.)
A megszóktatott menyasszony (vígjáték.)
A megbabonázott vő (hum.)
Harcotéri felvételek (aktuális.)

A husvét másodnapi műsor a következő:

A vándorokrusz (szimf.) 3 felv.
A tenger mélyén (életkép.)
Bölcs Salamon ítélete (satira.)
Az ügyvéd kisasszony (hum.)
Nanke mint rendőr (hum.)
Nilus mentén (terezsátes.)

*** A városi nyomtatványok ára.** Annakidőjén, mikor a nyomtatványok árának emelése bekövetkezett, Nagyvárad város adóosztálya a nyomtatványgyártókat kérte vagy az egységárak felemelését, vagy a szerződés felbontását. Mivel erre a város törvényhatósága nem volt hajlandó, a városi közgyűlés a Sonnenfeld Adolf ajánlatát fogadta el, aki az egységárakból a nyomtatványoknak 26 százalékos, a vámjegyeknek 50 százalékos engedményt tett. A nyomdai előállítás és a papírárak nagy emelkedése folytán most a Sonnenfeld nyomda a nyomtatványoknak 100 százalékos, a vámjegyeknek 50 százalékos emelést kér. A városi tanács javasolja a közgyűlésnek, hogy az 50 és 100 százalékos emelés iránti kérést utasítsa el, azonban méltányosságból a szerződésben foglalt engedménytől álljon el a város és az egységárakat teljes egészében fizesse meg a vállalkozóknak.

*** 5000 korona a Pro Transylvániának.** Az oláh hordák erdélyi passzívát végtelen nyomort és szenvedést okoztak szegény véreinknek. Feakolt lelkű királyunk: Zita 6 Felsége állott az élére annak a nemes akciónak, mely Pro Transylvánia néven az erdélyiek felségítésére kezelt. Az egyesület kérslemmel fordult Nagyvárad városához, hogy hazafias céljának előmozdításában anyagilag támogassa. Nagyvárad város tanácsa, bár átérzi a nemes cél fontosságát, a város anyagi helyzetére tekintettel, 5000 korona megszavazását javasolja a közgyűlésnek. Ez a legkevésbé, amit Nagyvárad városa adhat erre a hazafias szép célra.

Vilmos császár demokratikus választójogot ad a népének.

Budapest, április 7. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: Vilmos császár rendeletet intézett Bethmann Holweg kancellárhoz, amelyben, hivatkozással a német népnek a háboruban kifejtett csodás magatartására, annak az óhajának ad kifejezést, hogy Poroszország képviselőházának belső politikai élete átalakíttassék, a képviselőválasztás joga megváltoztassék azon alapon, amelyet még a háboru előtt tervbe vettek. Utasítja a kancellárt és felhívja, hogy idevonatkozó határozati javaslatát sürgősen terjessze elő.

A császár szerint Poroszországban nincs helye többé az osztály választójogoknak. A kormánynak gondoskodnia kell a képviselők közvetlen és tisztes választásáról.

Az Urakháza a jövőben a követelményeknek jobban felel meg akkor, ha a nép köréből a polgárság köztisztviselőiben álló férfiakat szélesebb terjedelemben fogadja be magába, mint eddig.

— Felhívom — írja a császár a kancellárhoz — hogy ezen rendeletemet a legszélesebb körben közzé tegye.

Nagyfőhadiszállás, április 7.

Vilmos Rex.

*** Husvétii ünnepély a lábadozóban.** Igen kedves ünnepség keretében adták át tegnap szombaton d. e. 11 órakor a Vécsey utcai barakkórházban a lábadozó katonáknak a Vörös Kereszt husvétii szeretetadományait. A kiosztást: Tordai Molnár Géza vezette, aki nagy ambícióval törekedett, hogy a katonáknak szíves is minél emlékeztetésebbé tegye a husvétot. Az ünnepségen, melyet Lukács Kálmán órnagy távollétében Gubioza Ádám nyitott meg, több szép számmal lépett föl Ramasóder Jánosné, aki Vucskics Otóné zongorakísérete mellett aktuális dalokat adott elő. Ambrózy Irén két hangversenyszámot játszott el hegedűn nagy sikerrel. A kis ünnepély előjele Bihari Ákos szavai voltak, aki a „Magyarok!” és a „Társulások” c. költeményekkel lelkesítette föl a katonák szívét. Az ünnepély a Himnusz és a Szózat éneklésével ért véget. Ekkor kezdődött az ajándékok kiosztása. A katonák sorsolás után több mulattató társasjátékot is nyertek a kiosztást vezető Molnár Géza gondoskodása folytán.

*** A Gyermekebarát husvétii teadélutánja.** A Gyermekebarát husvétii hétfői nagy tea délutánjának teljes programja a következő: Magyar répdalok éneklés Jánosy Zoltán, dalok éneklés Kevés Márta, Keresztes Való, magánjelenet H. Körösy Juci, hegedűszámok előadja Ambrózy Irén, zongorán kísérő dr. Vucskics Otóné, operett áriák Sz. Zsigmondy Anna, piacéi jelenet Marton Manó előadja Körösy Juci, Anónka Ákosné gyermekek tavaszi felvonulása, táncjáték, végül nagy sorsolás 1 K és 20 f. es jegyekkel. Tea, péssző, sör és Sándorics sátor. A délután kezdete 5 órakor a Vigadóban. Belépőjegy 2 K, páholy 10 K, II. belépő 60 f. Jegyeket a Hegedűs hírlapiroda árul.

*** Pro Transsylvania.** Az újrászói községi polgári leányiskola nagyszabású hazafias ünnepélye mához egy hétre, ápr. 15-én délután 5 órakor lesz a Katolikus Kőr disztermében. Az ünnepélyen részt vesznek a város összes polgári és katonai előkelőségei. A jegyeket az ünnepélyre egyelőre csak az iskola tanfőnökénél lehet megvásárolni. Április 12-ikétől kezdve a jegyek a Hegedűs Hírlapirodában kaphatók 3, 2 és 1 koronáért. Külön meghívókat a rendezőség nem küldött, hanem az uton hívja meg a jövő vasárnapi ünnepélyre a város egész hazafias társadalmát.

*** 42 év óta városatyja.** Reismann Mór kir. tanácsos, bankigazgató 42 év óta választott tagja Nagyváradi város törvényhatóságának és pedig állandóan a váralja-velencei kerületben választották meg. A ritka esforduló alkalmából Reismann Mór 2000 koronás alapítványt tett Nagyváradi városának, amelynek évi kamata, vallás, felekezeti és nemre való tekintet nélkül a várad-váralja és velencei községi iskolák egyik szegénysorsu tanulójának adassék.

*** Nagyváradi város tisztviselői a kormányhoz.** Nyíregyháza város tisztviselői mozgalmat indítottak anyagi helyzetük javítása érdekében. A mozgalom támogatására és hasonló akció indítására átiratban hívják fel a többi városok tisztviselőit, amelyben megkapó színekkel és igazsággal vádolják a városi tisztviselőket, akik vádolható küldelmét a megélhetéssel és az állam segítésére apellálnak. Az átirat Nagyváradi városához is megérkezett. Nagyváradi város tanácsa a nyíregyházi kollegák helyzetével azonosnak találta a nagyváradi városi tisztviselői helyzetét és elhatározta, hogy hasonló eszemű felirattal fordul a kormányhoz. Egyben felkéri dr. Hoványi Géza országgyűlési képviselőt, hogy kérelmüket a kormánynál támogassa a helyzetük javítását előmozdítva.

*** Kinevezés.** A hivatalos lap közli, hogy a pénzügyminiszter Balázsovich Rezső törvényességi joggyakorlatot a nagyváradi pénzügyigazgatósághoz ideiglenes minőségű adóügyi biztostnak nevezte ki.

*** A városi boltok.** Ólasi munkát végeztek a városi boltok kezelői az ünnep előtti napokban. Egy százezres lakosú város fokozott igényének kielégítése volt a feladata ezeknek az aránylag kis számú üzleteknek, amelyeknél a rendszeres szennyezéssel dolgoztak ezekben a napokban is, habár az ünnep előtt a legszegényebb is iparkodott valamivel többet vásárolni, hogy ünnepet csináljon magának. Egész hadsorok álltak páros sorokban a városi üzletek előtt, hogy megkapja ki ki a maga illetményét. A közönség türelmetlenségei csak helyen türelmetlenséget idéztet elő, és annál inkább máltányolnunk kell a városi üzletek kiszolgáló személyzetének ügyességét, hogy emellett is teljesen kifogástalanul működtek és mindenki ki van elégítve. Újból beigazolódott, hogy

Nagyváradi közéletmozgása elsőrendű és az egész országban ritkítja párját.

*** Adomány.** Osv. Szóke Bálinté 10 koronát küldött szerkesztőségünkhöz a hősi halált haltak emlékére. Rendelteségi helyére juttatjuk.

*** A Népszövetségi Hitelezővezetékben** heti befizetés hétfőn, ünnep másod napján nem lesz, hanem a helyett kedden délután lesz a befizetés.

*** Husvétii előadások a Vigadóban.** Ma husvét vasárnapján és hétfőn nagyszabású ünnepi műsorral tart előadást a Vigadó mozgószínház. Egy hatalmas előger körül bemutatásra amelynak a legújabb ura a címe. Egy aviatikus isgalmban gazdag története és, mindvégig lebilincselően érdekes. A szenzációs ünnepi darab főszerepét Fridrik Zelnik, híres német művész alakítja. Előre felhívjuk a figyelmet a kedves újdonságra. Hella hercegnő című gyönyörű társadalmi dráma lesz ez. Előadások az ünnepnapokon délután 3 órától.

*** A Liszka víz segít a tavaszi szeplő ellen.** Bővebbet a hirdetésben.

*** Gyönyörű rózsás arc a nő legszébb díszje.** Az első ránc a szép asszony első igazi bánata. Adjunk tehát neki módot, hogy eltüntethesse. Elég ha a megbecsülhetetlen Y-PO krém és szappant használja, melytől a bőr visszanyeri ruganyosságát eltünteti a ráncokat, szeplőket, mitesereket, májfoltokat, pattanásokat és bőr vörösséget. Kapható: Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyváradi, Rákóczi-ut 7/B Rimanóczy-palota.

*** Aszódi Kossuth utcai üzletében:** 1 nagy üveg Oroszhal 90–100 drág 12 kor, darabszáma 20 fillér. — 1 kiló csokoládé 40 tábla 20 kor. 1 nagy üveg finom konyak 13 korona. Raktáron: ruha, likőrök, szilvórium, seprő és törköly, gyógyborok és asztali borok.

*** „Korona szappan-por.”** Nem kell szappan, sem szóda, sem mosópor. Hőfőhőre mos, a ruhának nem árt, minden esomagon a törvényszóki vegyszeri tanúsítvány. Egy félkilós doboz ára 25 kgr. ruhára 1 korona. Egyedüli főraktár: Farkas István „Apolló drogeria” Nagyváradi. Telefon 13–02.

Megvettem egy nagy mennyiségű

eredeti berlini szabású finom, szép és

slukkes mellfűzöt

és azokat igen szolid áron bocsájtom nagybecsű vevőim rendelkezésére.

Kesztenbaum Juliska

fűzészalonja Nagyváradi, Rákóczi-ut 6 sz.

*** Felsőkerületi BAKKIN díszes szappan.** Ára 1 korona 80 fillér. Kapható kizárólag Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczi-ut 7/B.

*** Értesítés.** A Nagyváradi Takarékpénztár értesíti t. ügyfeleit, hogy az V. hadikölcsön 5 1/2% os törlesztéses kötvényeket az annak idején kiadott pénztári elismervények ellenében a pénztári órák alatt kiszolgáltatja.

TAVASZI SZEPLŐT

pár napi használat után eltűntet az arczról a valódi

LISZKA VIZ

Eredeti üvegekben 2 korona 40 fillérért kapható a

Csillag gyógyszertárban

Zöldfa-utca.

IRODALOM

Sas Ede új kötete: A Fehér Város. Nem kétselkedhetünk egy percig se, hogy a háboru, a rettenetes éke, amely minden felforgat és felhált, Sas Ede lelkesnek termőföldjétől is hevesen feltörő értéket vet ki a nyvilágra. A sok felszínes szavak, görög és ágáló, értéktelen versakötet után egy érett költészet hangján szólal meg a mélységekből feltörő bánatokról a szőlő, színek jöttét várjuk és akarjuk. Sas Ede szellem foglalta le a költészet figyelmét hibaválóságokkal, amit itt, annak létrejöttét lelke vérzésével fizette meg, remegett, midőn elgondolta a egy klasszikus formaérzékével eszlelte, míg átnyújtotta kiváló verselt szoknak, akik egy magános lélek útjait követik és szeretettel kezelik.

Új kötetéről a következő hírdást kaptuk:

A Fehér Város új verses könyvem modern díszű kiállításban, a Szilvási Társaság kiadásában legközelebb megjelenni. A világvallás riválisában a Fehér Városba menni költöm én, amelyben minden csupa fény és tisztaság. De ott sötétlenek a ciprusok is, amelyek a kimentett vért gyászolják. Multak elrészese, új idők hívása, — ezek a Fehér Város dalai. Vérad szívemből szállnak vérző szivekbe a bíronyára megértik, szeretettel köszöntik a várandós, akik a Fehér Városban éppen egy végződik. Nagyvárád, 1917. — Sas Ede.

A könyv ára 3 korona. A Szilvási Társaság tagjai 25 százalékos kedvezményes áron kapják.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Vasárnap délután: Négy a kislány.
Vasárnap este: Mágnás Miska.
Hétfő délután: János Vitéz.
Hétfő este: Három a kislány.
Kedd: Mágnás Miska.
Szerda: Kék róka.
Csütörtök: Csárdás királynő. (Bemutató előadás, kísérőművet.)
Péntek: Csárdás királynő. (Bérelésű művet.)
Szombat: délután: Egy magyar nébob.
Szombat este: Csárdás királynő. (Bérelésű művet.)
Vasárnap délután: Kópányi Zoltán.
Vasárnap este: Csárdás királynő. (Bérelésű művet.)

A Csárdás királynő.

Fogalom ma már ez a cím a színpadok világhírű! Fogalom a legugyobb színpadok és kasszásoknak, amelynek arányai a sorozatos előadások elképzelhetetlen számú közzét váltakoznak. Ez azt a horribilis fogalmat a jövő hét csütörtökös testesíti meg a Szilvási színház társulata, amikor bemutatóját tartja a Csárdás királynőnek.

A Csárdás királynő címszerepét Sz. Zeigmond Anna játssza, aki kiváló művészetén kívül ez alkalommal ereket érő toleant esedékekkel fogja a közönséget elkápráztatni.

A többi szerepben Vigh Marcel, Sik Rezső, Bibari Sándor, Tompa Béla és Farny lépnek fel.

A Csárdás királynő kettős szereposztásban kerül színpadra és a második szereposztásban Sz. Zeigmond Anna és Sik Rezső kivételével újak lesznek: Szabai Margit, Bó

kefi Lajos, Szigeti Jenő, Dórsa István és Zöldos.

A Csárdás királynő a hét csütörtökétől kezdődőleg három héttig lesz műsoron és az első négy előadást bérelésű műveiben fogják megtartani.

A jegyváltás a Csárdás királynő előadására már kedden kezdődik.

VIGADÓ mozgószínház
Vasárnap, hétfő
A levegő ura
dráma 4 felv.
Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor, hétköznap 5 órakor kezdődnek.

URANIA mozgószínház
Vasárnap, hétfő
A látogatás csa!
vigjáték 3 felv. nében
Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor, hétköznap 5 órakor kezdődnek.

APOLLÓ mozgószínház
Vasárnap, hétfő, kedd
A felke'ő szőlők
dráma 4 felvonásban.
Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor, hétköznap 5 órakor kezdődnek.

NYILTÉR.

Mindennemü

porcellán- és
üveg-árak
megérkeztek

KOMLÓS TESTVEREK

üveg és porcellán
nagykereskedők.

Zöldfa-u. 13. Telefonszám 372.

Főszervező: Dr. KRÜGER ALADÁR | Felelős szervező: P. PAPP KÁROLY

Szöllőbirtokosok figyelmébe

Raftia

és egyéb kötő fonalak
kaphatók

Hely József utóda

szák és gazdasági cikkek
nagykereskedésében

Nagyvárád, Kossuth-u. 7.

(A Neolog ier. templom átellenében.)

VIGADÓ

mozgó színház

Nagyvárád, Fekete Sas-Passagja.

Vasárnap és hétfőn

szenzációs nagy ünnepi sláger!

A

levegő ura

hatalmas aviatikus dráma 4 felv.
Főszerepben Friedrich Zelnik.

Kedden és szerdán

HELLA HERCEGNŐ

társadalmi dráma 4 felvonásban.
Főszerepben a bájos Hella Moja.

Helyárok rendesek.

Új könyvkötészet.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a Rákóczi-ut 20. sz. alatt, a volt Bihar-nyomda r. t. házában egy a mai kornak teljesen megfelelő

könyvkötészetet

rendeztem be, ahol minden e szakmába vágó munkálatokat jutányos árban készítek

Bátorkodom hivatkozni negyed évszázadon keresztül előbb a Lévai cégnél utóbb a Bihar-nyomdánál mint munkavezető eltöltött időmre és kérem azt a sokoldalulag megnyilatkozott bizalmat továbbra is személyemnek átruházni.

Tisztelettel

Orenics Alajos.

!! Telefonszám 94. !!

Tanuló felvétetik.

Nagyvárad városi kir. járásbíró, tkvi. osztályától.

15806—1916 tkvi. szám

Árverési hirdetmény kivonat.

A kisbirtokosok Orsz. földhitelezési végrehajtónak Fülep László és társa végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtató kérelme következtében 196 kor. 56 fillér tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a nagyvárad kir. törvényszék területén lévő, B. bősörmény községben fekvő, s a berek-bősörményi 1203. sz. betétben A. I. 1—2. sor 5626—5627. hrsz. alatt felvett s a vénerdóiban lévő szántóra 3600 kor. kikiáltási ár mellett megtartandónak 13662—1916. tk. sz. s. megtartandónak jogerősen kimondott árverésnek B. bősörmény község házával megtartására 1917. évi április hó 30. napjának délelőtt 9 óráját tűzte ki

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikiáltási árnál alacsonyabb áron nem adhatók el.

Az árverési szándékok kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 20 % át készpénzben vagy az 1881 LX. t. c. 42 §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadék-képes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, hogy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni.

Az aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéreteit tett, ha többet ígért senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni.

Nagyvárad, 1916. évi december hó 18. napján.

Sólyom s. k. kir. járásbíró.

A hirdetmény hitelül.

Marián
kiadó.

Vizvezeték és műbádogos munkákat készít, javításokat jutányosan eszközöl

Fey Rezső örökösei

Szent János-u. 22.
Telefon 532.

Várad hegyen, dorongos oldalon a Gulyás Flórián-féle

SZŐLŐ
feles munkára
darabokban is
kiadó!

Értekezhetni ugyanott.

Nagyteleky és Arany János utca sarkán lévő házban az emeleten egy modern négy szobás lakás erkéllyel és mellékhelyiségekkel május hó 1-re kiadó!

Ugyanitt egy

üzlethelyiség
és egy souterrainban lévő egy szobás lakás aug. 1-re kiadó!

Értekezni lehet a házmester-nél, vagy INCZE irodában, Bémer-tér 3-ik szám alatt.

Hasábos és vágott

TÜZIFA

szükségletét a legnagyobb bizalommal csak

JENEI M. CÉGNÉL
szerezheti be

Nagypiac-tér, Kugler és Andrányi palota. Telefon 10—13. szám.

M. gránitok pontosan kimérve, kívánatra házhoz szállítattak.

Helfy József utóda

NAGYVÁRAD.

KOSSUTH LAJOS-UTCA 7.

Telefon-szám: 51 Alapítotott 1868. évben.

Ajánl dús raktáráról előnyösen: lisztes és gabonaszakokat, ponyvát, mindenféle legjobb kötélárut, kender és papirzsinegeket,

szalmaszakok, pokróczok és takarókat,

gazdasági erős esztrákot és fedéllemezeket, olajokat és gépszirt.

Nagy raktár kárpitós kellékekben.

ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Nagyvárad, Bémer-tér.

Befizetett részvénytőke
1.000.000 korona.

Elfogad takarékbetétet könyvecskékre és folyószámlára s azt előnyösen kamatoztatja. Leszámítol váltókat. Engedélyez előnyös feltételek mellett jelzálogkölcönöket törlesztésekre. Előleget ad értékpapírokra.

* **Butorozott szobák** rövidebb hosszabb időre a Zöldfa-épületben kiadók. Felvilágosítással szolgál a szobakezelő. (Zöldfa-épület.)

Vas és rézágyak

afrik és lószőrmatracok, amerikai és sudronyágybetétek: összehajtos ágyak eredeti gyári áron kaphatók

Tátray Sándor

r.-t.-nál Körös-utca 11.

Telefon szám: 558.

FATALPU CIPŐGYÁR

HAAS LIPÓT,

Fatalpu cipők:

25-28, 29-35, 36-39, 40-46.

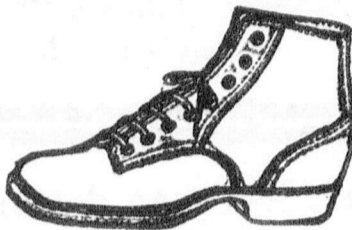
Borju bőr 13.40, 15.80, 18.10, 22.20.
 Ia Hasított bőr 15.80, 18.70, 20.50, 25.70.
 Lóbox és tehénbox 17.—, 20.50, 22.80, 27.50.

Fatalpu szandálok:

23-24, 25-28, 29-32, 33-35, 36-38, 39-42.

2.60, 2.90, 3.20, 3.40, 4.10, 4.50.

Gyárak, bányák, mezőgazdaságok, gyermekmenhelyek, intézetek és egyesületek engedményben részesülnek.

Nagyvárad, Rákóczi-ut 5. sz. Telefonszám 4-63.

3877—1917.

Pályázati hirdetmény tűzifára.

A nagyváradai állami gyermekmenhely részére 900 azaz kilencszáz köbméter vagy 45 waggon I. osztályu tűzifára (cser esetleg fele bükkszász) ezennel pályázatot hirdetünk:

Felhívtnak mindazok, akik ezen pályázatban részt venni kívánnak, hogy zárt borítéku ajánlatukat legkésőbb folyó évi május hó 5-ig adják be, mert ezen túl beadott ajánlatok elfogadhatók nem lesznek.

Ha az ajánlat köbméterenként történik, a tűzifa a menhely udvarában kijelölt helyen köbméterekbe összerakva vétetik át, ha pedig az ajánlat waggononként történik és a befuvarozást vállalkozó nem vállalná úgy a tűzifa átvétele nagyvárad olasz állomáson történik.

A pályázathoz 5% bánatpénz készpénz vagy óvadékképes értékpapír esatolandó.

Az ajánlat elfogadása esetén a szállítás ajánlattevőre azonnal, az állami gyermekmenhelyre pedig a nagyméltóságú belügyminisztérium jóváhagyása után kötelező. A tűzifa a kiadott utalvány napjától legkésőbb 2 hónap alatt okvetlenül leszállítandó.

Amennyiben a kitűzött időre le nem szállítatnék, jogában áll az állami gyermekmenhelynek a még hiányzó fát vállalkozó terhére bárholonnan beszerezni.

Az állami gyermekmenhely fenntartja magának azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül szabadon válasszon.

Nagyvárad, 1917 április 6-án.

M. kir. állami gyermekmenhely igazgatósága.

Új virágcsarnok

Van szerencsém a mélyen tisztelt előkelő közönség nagybecsü tudomására adni, hogy Nagyváradon, Rákóczi-ut Stern-féle házában, szemben a Széchényi szállodával, a mai kor kívánalmainak megfelelő

elő- és művirágkereskedést

nyitottam. Naponkint a legszebb élővirágok, valamint teljesen hű utánszatu művirágok, délszaki növények nagy választékban kaphatók.

Lakodalmi és alkalmi csokrok, koszorúk izléses kivitelben, jutányos áron

A t. közönség b. pártfogását kérve vagyok

özv. Fehér Imréné
Rákóczi-ut 10.

TELEFON: 15-89.

Olcsón vállalom!

kőműves, ács és cserepezőmunkát, úgy helyben mint vidéken.

Staharóczky József
Magyar u ca 33. sz.

Bubla és Társa.

Cégtulajdonos: Bubla József
Sztaroveszky-utca 1.

Minden kapható e fűszer és csemege kereskedésben.

Szalámi, sajt, szalonna, kitünő **Málnaszörp**, **Törley pezsgő**, valódi kitünő **ó-borok**.

Saját termésű bor.

Szappanok. Naponta friss izletes házikenyér. Felvágott fa házhoz szállítva. Élelmi cikkek. Naponta friss vaj, remek liptói turó.

Telefonszám 11-49.

Merza Kálmán

nyerges és szilgyártó Nagyvárad,
Rákóczi-ut 19. szám.

Telefon: 3-65 Telefon: 3-65

Tiszti nyereg és szijazat, kocsizó és igás szerszámok, kocsilítés, lábvédők és szerszámiakok raktára.

IZSÁK LIDIA

életrendi tűzőszalon

Nagyvárad

Posta-szálloda

Nagy Sándor-u. 1.

tel. 11-53.

Fűzőket a legelő dívat szerint 2 óra alatt elkészítünk, és a fűzőkben egyenes tartók, meilitartók és harkótkben nagy választék. Fűzőket választás végett vidékre is küldünk, tisztításokat és javításokat pontosan elkészítünk. Szilgigetési munkáit művésznőnek egyedül szállítja.

Telefon: 11-53.

Telefon 1404. Utcai helyiség

MOCSÁRY SÁNDORÉpület- és diszmű bádigos,
vizvezeték és villanszerelő.Nagy-Várad, Zöldfa-utca.
Zöldfa-épület.Villanymotor, írógépek, kerék-
párok, ellenőrző kasszák és
gramafonok szakszerű javítása
és állandó jókarban tartása.
Bronzműves, lakatos és mű-
szerész munkák elfogadtatnak.

3813 - 1917 tk. szfm.

Hirdetmény.

A nváradvárosi járásbírósg mint telk-
könyvi hatóság közhírré teszi, hogy az Órai
Vár dvelencei csereköti h. é. vasut utóda a
nvárad Belényes Vasúti vasut risg nvárad
rissére 5-17 szám szelvényei közötti át-
helyezése folytán két kitérő esljaira Szent
András község határában pótlólag kisajátított
birtokterületekről elkészített összeírás, térkép
és egyéni kimutatás hitelesítésére 1917 május
hó 3. napjának délelőtti 9 óráját Nvárad
Vár tér 2 sz. a Nvárad Belényes h. é. vasut
igazga ósági épületébe kitűzi.

Ertesíti az érdekelteket, hogy azok kik-
nek a kisajátítás, térfogat, valamint a birtok-
összeírásokba bevezetett szolgálmak vagy
jogosultságok ellen kifogásaik vannak erre
vonstkozó észrevételeiket a fentebbi határ-
napon a hitelesítő bizottságak előterjeszt-
hetik.

Azokat pedig, kiknek a kisajátított terü-
letekért járó s az egyéni kimutatásban ki-
tűntetett kártalanítási vagy kisajátítási összeg
mennyiségére nézve vannak, ellenvetéseik,
vagy akik ezen összegekre bármilyen omen
igényt tartanak, föl hívja, hogy ellenvetéseiket
s illetőleg igényeiket ezen telkkönyvi ható-
sághoz 1917. évi június hó 1 ig annál bizo-
nyosabban jelentsek be, mert a bíróság te-
kintet nélkül a később jelentkezők észrevé-
teleire és igényeire a kisajátítási és kártalan-
ítási összeget az egyéni kimutatás adatainak
megfelelően fogja kiutalni, a kisajátított ter-
ületekre bekebelezett vagy felőkbebelezett
terheknek törlesztését pedig hivatalból fogja el-
rendelni.

Az egyéni kimutatás, térkép és birtok-
összeírás a telekkönyvi hatóságnál (10-11
sz. ajtó) felak áttal megtekinthető.

Kelt Nváradon, 1917 ápril. 2. Dr. Sályom
st. járásbíró.

Kiadmány hitellél:

Király
kiadó.

Az Erzsébetligeten lévő
4 új földszintes
házban egy és két szo-
bás lakások mellékhe-
lyiségekkel május hó
1-re kiadók.

Értekezni lehet a 3. épület-
ben lakó házmesternél, vagy
Lucze irodában Bémer-tér 3.

Valódi cérna Grenatinok,
batistok és zefírek a leg-
szebb színek és mintákban
nagy választékban érkeztek a

Vászon üzletbe.

B.óthy Ödön-utca 1. szám.
Bejárat a kapu alatt.

Fekete batistok előnyös áron.Magyarcsékei járás főszolgabíró-
ságától.

650—1917. sz.

Pályázati hirdetmény!

650—1917 sz. Biharvármegye
magyarcsékei járáshoz tartozó ven-
teri körjegyzőségben lemondás foly-
tán üresedésbe jött segédjegyzői
állásnak választás utján leendő be-
töltésére pályázatot hirdetek.

Felhivom mindazokat akik ezen
állást elnyerni óhajtják, hogy az
1883. évi XX-ik t. czik. 3 §-ába,
illetve az 1900. évi XX-ik t. c.
3. §-ában előirt képesítésüket iga-
zoló okmányaikkal felszerelt kérvé-
nyeiket hozzám f. év április hó
20-ik napjának d. u. 6 órájáig annál
is inkább terjesszék be, mert a ké-
sőbbben beadott kérvényeket figye-
lembe nem veszem.

Az állás javadalmazása évi 1400
korona készpénz, 100 kor. fuvar-
átalány, a venter körjegyzői épület-
ben egy butorozott szoba és az adó-
végrehajtások alkalmával 6 korona
napidij, valamint a községi szabály-
rendeletben megállapított s körjegyző
által ügykörébe utalt magánmunká-
lati díjak.

A választást f. évi április hó 23-án
d. e. 10 órakor fogom megtartani
a venter körjegyzői hivatalos helyi-
ségben.

Magyarcséke, 1917. évi március
hó 30-án.

Ertsey Zsigmond
főszolgabíró.**Eladó ház!**

Ritoók Zsigmond-utca 15.
szám alatti ház eladó.

Értekezhetni Lakatos-u. 22. sz.

Mindenféle vidéki megrende-
léseket azonnal szállítunk.

Telephon 92. sz.

Szélőtől, hidegtől

kifujt

vörös arcra és kézretovábbá szeplő, miteszer
és pattanások ellen**legjobb szer az****Alabástrom Crème,**

mert a legtisztább és legjobb
anyagokból van összeállítva, mi-
nőségére és hatásaira nézve felül-
mulja az összes forgalomban
levő készítményeket. Kétféle
minőség van nappali és esteli
használatra.

1 tégely ára 1 kor. 50 fill.

**Alabástrom
pipere szappan.**

Legtisztább, legfinomabb nö-
vényi zsírokból van összeállítva.
Teljesen lugmentes, mivel az
alabástrom szappan tiszta Lano-
lianal van talzsirosítva, a miért
is az arcot nem marja, nem
csipi, hanem az arcobört üdévé,
puhává és simává teszi.

1 drb ára 4 korona.

Szeplő elleni**valódi LISZKA-VIZ.**

1 üveg ára 2 korona.

Ezen szerek kaphatók;

NÉMETH PÁL„Arany Kereszt”
gyógyszertárában.

Nagyvárad, Szent László-tér.

(Városháza mellett.)

A háboru harmadik évében

szinte ritkaságszámba megy
olyan dus és méltányos áru anyagokkal felszerelt raktár, mint

CZILLÉR IMRE

nagyáruházában,

mely méltán legkedveltebb bevásárlási forrása
Biharvármegye és Nagyvárad közönségének.

Különleges ujdonságok :

Selyem, etamin, len- és kötött selyembluzokban.
Kötött selyemkabátok, keztyük és harisnyák.
Tavaszi felöltők, köpenyek és köpenyruhák.

KALAPOK.

Nap- és esőernyők, kézitáskák és ridikülök.

Selymek, ruhaszövetek, mosókelmék, zephirek, batisztok,
etamin gyönyörű mintákban. Szőnyeg, vászon és fehér-
neműek. Férfi- és fiukalapok, ing, gallér, kézelők és nyak-
kendők. Utiböröndök, kosarak, fürdőcikkék.

Összes katonai felszerelések

a legméltányosabb árban és legizlésesebb kivitelben

Nagyvárad.

Czillér Imre áruházai

Eger.